

DO WE NEED TO CONTINUE
JUDICIAL REFORM?

Vladimir Penkov

It has been recognised that for several decades after the democratic changes in Bulgaria judicial reform has sporadically resurfaced in public debate without any meaningful steps being taken in this regard.

The reason for this may well be that society, including the political class and civil society, failed to appreciate the importance of addressing this issue as a driver for fast economic growth and social development, including in areas such as healthcare, education, security, culture, etc.

Between 1991-2015 practically there was a complete standstill of any judicial reforms and all the current very positive changes were mainly accomplished in 2016. However, ever since we have not seen any significant developments.

The second discontinuation of reform, along with the better assessment of the outcome by the European Commission, have triggered a debate centered around the question of whether a continuation of judicial reform is necessary.

..... continued on page 3

ТРЯБВА ЛИ ДА ПРОДЪЛЖИ
СЪДЕБНАТА РЕФОРМА?

Владимир Пенков

Както е известно, десетки години след демократичните промени за съдебна реформа в България се говореше само спорадично, като никакви стъпки не бяха предприемани в тази посока.

Може би причината за това е, че обществото, включващо политическата класа и гражданското общество, не можа да оцени важността от решаването на този въпрос като мотиватор и основа за бърз икономически ръст и развитие на обществото, включително здравеопазване, образование, сигурност, култура и т.н.

Между 1991 г. и 2015 г. бе налице практически застой на всякаква съдебна реформа, като всички досегашни много позитивни промени се извършиха предимно през 2016 г., като оттогава също няма значително придвижване.

Повторното прекъсване, както и по-добрите оценки от ЕК, предизвикаха и въпроса дали трябва да продължи съдебната реформа, дали има такава необходимост.

..... продължава на стр. 3

focus:

Judicial reform?

Who is the owner?

Non-appealable
building permits?

How company
cars are taxed?

фокус:

Съдебна
реформа?

Кой е
собственикът?

Стабилни
строителни
разрешения?

Как се облагат
служебните
автомобили?

Dear Colleagues and Friends,

It has been more than four years since issue 37 - 38 of our newspaper *LegalInterconsult News* came off the printing press. Today, we present its successor *PM&P - Legal News*, which endeavours to remain faithful to the original concept.

As you may know, we have consistently given editorial space to opinions and commentary on current and pressing issues, among them infringed rights to inheriting company shares, public-private partnerships and the long-neglected

impediments that have held back Bulgaria's efforts to evolve into an attractive investment destination. The new edition will respect and build on this tradition, the title page clearly showing its principal focus.

The current issue 39 - 40 shines a light on judicial reform, which seems to have recently lost its initial momentum, attempting to define it in terms of achievable legislative changes that are capable of safeguarding the principle of separation of powers to the fullest extent — an outcome likely to be applauded by both the EU and the ardent proponents of the fundamental principle of equality before the law. This is essential for both investment climate and accelerated economic development.

In the area of anti-money laundering legislation, we have included an insightful article on the disclosure of beneficial company owners.

Other highlights explore whether construction permits in Bulgaria are firmly grounded in the law and the intricacies of company car taxation.

Businesses will also benefit from insights on the appointment of foreign nationals, the digital revolution in the public procurement sector, the intricacies of obtaining consent for personal data processing and the competition of balancing products in the energy sector.

We hope you will find these interesting and useful and look forward to any opinion and recommendation. In the meantime I remain

Sincerely yours,

Vladimir Penkov

Драги колеги и приятели,

Изминаха повече от четири години от издаването на последния брой 37 - 38 на нашия вестник *Legalinterconsult News*, чийто продължител е *PM&P - Legal News*, поради което запазваме концепцията.

Както вероятно знаете ние винаги сме включвали мнения и коментари по актуални и наболели въпроси, като нарушените права за наследяване на дялове, дълго отлаганите въпроси за увеличаване на привлекателността на страната ни за инвестиции в това число и за публично-частното партньорство и много други.

В новото издание продължаваме тази традиция, като още на заглавната страница отбелязваме главния фокус на изданието.

В този брой 39 - 40 особено обръщаме внимание на сякаш позастинала съдебна реформа, като се опитваме да я дефинираме и посочим лесно достижими промени в законодателството, с които би се стигнало до адмириран и от ЕС и от привържениците на гарантираният в най-голяма степен равнопоставеността принцип на разделение на властите.

А това е толкова важно за инвестиционния климат и ускоряване на икономическото развитие.

В рамките на мерките срещу изпирането на парите много интересна е статията за посочване на действителния собственик.

Стабилни ли са в България строителните разрешения и особеностите на облагане на служебните автомобили са другите акценти.

Разбира се не по-малко важни и актуални за бизнеса са и статиите посветени на назначаването на чужденците, дигиталната революция при обществените поръчки, като е необходимо съгласие при обработка на личните данни и конкуренция на балансиращите продукти в енергетиката.

Надявам се да предизвикаме Вашия интерес и ще бъдем благодарни за всяко Ваше мнение и препоръка. Междувременно оставам

С уважение,

Ваш

Владимир Пенков

Contents:

Do we need to continue judicial reform?	page 3
Do we already know who the beneficial owner is? (Anti-money laundering)	page 7
Legal status of unfinished construction with an expired building permit	page 11
When is consent not required for personal data processing?	page 14
Digital revolution in public procurement	page 16
Possibilities available to businesses hiring foreign nationals in Bulgaria	page 18
Specific features of taxation in the hypothesis of use of company cars	page 21
Competition between balancing products may lead to a drop in electricity prices	page 23
News in the Legislation	page 24
Questions and Answers	page 30

Съдържание:

Трябва ли да продължи съдебната реформа?	стр. 3
Знаем ли вече кой е действителният собственик /мерки срещу изпирането на пари/?	стр. 7
Правен статут на незавършените строежи и изтекли разрешителни за строеж	стр. 11
Кога не е необходимо съгласие при обработка на лични данни?	стр. 14
Дигиталната революция при обществените поръчки	стр. 16
Възможности за назначаване на чужденци	стр. 18
Специфики на данъчното облагане при използването на служебните автомобили	стр. 21
Конкуренция на балансиращи продукти – възможност за спад на цените на ток	стр. 23
Новости в законодателството	стр. 24
Въпроси и отговори	стр. 30

This newspaper is an informational bulletin and is printed for our clients, our colleagues - lawyers in the state and municipal administration, the court and in the private sector, research scholars, lecturers and students, as well as for all other interested readers. The information contained herein is not a comprehensive study or legal advice, nor is it to be treated in any way as a substitute for professional legal advice regarding specific legal issues.

The published materials represent the professional opinion of the authors and are not binding for Penkov, Markov & Markov - Attorneys at Law or its editorial board.

Този вестник има характер на информационен бюлетин и е предназначен за нашите клиенти, колегите юристи работещи в държавната и общинска администрация, съда и в частния сектор, научни работници, преподаватели и студенти, както и за всички други заинтересовани читатели. Съдържащата се в него информация не представлява изчерпателно изследване или правен съвет и по никакъв начин не може да замести професионалния правен съвет относно конкретни казуси.

Публикуваните материали изразяват личното мнение на авторите и не обвързват "Пенков, Марков и партньори", както и редакционната колегия.

DO WE NEED TO CONTINUE JUDICIAL REFORM?

Vladimir Penkov

Do we, as a matter of fact, know what judicial reform is about and what its constituent elements are?

Do we recognise the fact that in the context of different judicial systems with varying degrees of development of the democratic system judicial reform would by necessity require taking different steps?

The commonality between all judicial reforms is their desired outcome in any democratic State with a functioning separation of powers and a drive to uphold the rule of law applied equally to all in society.

What is then the unifying definition of judicial reform?

In view of the above, this is ensuring swift, professional and fair judgments in civil lawsuits and criminal trials delivered by judges and a system that is immune to any undue outside influence or pressure. This is the definition.

The achievement of this goal would be a clear indication of the operation of the principle of separation of powers and will raise public trust in both courts and all other public institutions in Bulgaria.

Taking into account certain national specificities, a number of factors that appear somewhat removed from the core issue emerge as essential to judicial reform. These include the decriminalisation of minor offences that do not pose a threat to public order and putting in place a system for swift and more efficient administrative penalties in such cases instead of pursuing lengthy trials, thereby enabling the prosecution service to focus on criminal offences that pose a major threat to public order, as well as organised crime, corruption and money laundering. The achievement of this goal does not require - at least not as the government's first order of business - the adoption of a new Criminal Code, which would unreasonably further delay the reform, but calls for the adoption instead of less onerous legislative changes.

Other such factors include the introduction of the principle of tacit consent in the civil service, respectively the automatic issuance of permits that re-

ТРЯБВА ЛИ ДА ПРОДЪЛЖИ СЪДЕБНАТА РЕФОРМА?

Владимир Пенков

Всъщност, знаем ли ние какво представлява една съдебна реформа, какво съдържа тя?

Отчитаме ли, че в различните съдебни системи и страни с различна степен на развитие на демократичната система съдебната реформа се изразява в необходимостта от извършването на различни стъпки?

Обединяващото всички съдебни реформи е тяхната цел във всяка една демократична държава, в която функционира разделението на властите и е налице стремеж към върховенството на закона, пред който всички да са равни.

Каква е тогава обединяващата дефиниция на съдебната реформа?

Предвид посоченото това е осигуряването на бързи, професионални и справедливи съдебни решения и присъди, без възможност за каквото и да е външно влияние или въздействие. Това е дефиницията.

Ако бъде постигнато това, ще бъде ясен показател и за функционирането на принципа на разделението на властите и ще увеличи доверието на обществото във всички институции, не само в съда.

Отчитайки спецификите у нас, различни, наглед стоящи малко встрани фактори, са важна част от съдебната реформа в България. Такива са декриминализацията на деяния с по-малка обществена опасност, осигуряването на по-бързи и по-ефективни административни наказания в тези случаи вместо дълъг наказателен процес, като прокуратурата се съсредоточи само върху престъпления със значителна обществена опасност, организираната престъпност, корупцията и прането на пари. Затова на първо време не е необходим нов Наказателен кодекс, който би само забавил реформата, а са достатъчни по-леки законодателни промени.

Други такива фактори са въвеждането на мълчаливо съгласие в администрацията, респективно

quires applicants to only file a declaration and the simplification and cancellation of multiple permit regimes, ensuring that those that remain are strictly enforced. The independence and powers vested in the inspection services tasked with control functions in the civil service should be strengthened.

Each of these steps, on account of lacking any ambiguity, require only minor legislative amendments that can be enacted swiftly.

Taking into account the baseline in 1990, the adoption of the Constitution in 1991, which introduced the principle of separation of powers, protection of private property and the principle that all that is not expressly prohibited by law is allowed, compounded by nearly 25 years of failing to take any meaningful action until 2016, a significant progress in the judiciary reform has indeed been achieved in less than 2 years, making the process irreversible.

What has been achieved to date?

Two chambers of judges and prosecutors, respectively, were established within the Supreme Judicial Council (SJC), ensuring that they operate independently without mutual interference in their affairs, and the role of the Inspection Service under the jurisdiction of the SJC was strengthened significantly, enabling it to carry out checks on the property disclosure declarations of judges, prosecutors and investigating magistrates and on their integrity and loyalty and the potential presence of conflict of interest. This was complemented by a requirement for centralised performance evaluation of judges on the basis of a uniform set of criteria. This is a major step forward.

Bulgaria is one of a handful of countries in the European Union in which the prosecution service and the investigation service are part of the judiciary, which creates a need for a number of additional steps to be taken in order to achieve a fine balance between the relative weight of the prosecution service and the investigation service against that of courts.

Naturally, upon the completion of the judicial reform, provided there is a broad consensus in society, including at the level of political parties and the entire civil society, amendments to the Constitution will be required in order to remove the prosecution service and the investigation service from the judiciary, in view of the nature of their work, which is not strictly related to actual justice administration, but is a function and task of courts alone.

However, I believe that this step is not the order of the day given the lack of consensus in society and the near total lack of public debate and arguments being put forth by professionals. For this reason,

автоматичните разрешения с подаване само на декларация, премахването на множество излишни разрешителни режими, а тези които остават, да бъдат със стриктни условия. Значително трябва да се засилят независимостта и правомощията на контролните инспекторати в администрацията.

Всичко посочено може да се осъществи предвид безспорността на измененията с леки законодателни изменения, които бързо могат да бъдат направени.

Като се има предвид изходната точка - 1990 г. и се мине през приемането на новата Конституция от 1991 г., с въвеждането на разделението на властите, защитата на частната собственост и въвеждането на принципа, че всичко, което не е забранено, е разрешено, както и близо 25-годишното бездействие до 2016-та година, наистина е постигнат огромен напредък в съдебната реформа за по-малко от две години, като същата се е превърнала вече в необратим процес.

Какви са досегашните постижения?

Не само бяха разделени съдийската и прокурорската колегия във Висшия съдебен съвет (ВСС), но и се осигури самостоятелност на двете колегии без взаимна намеса, значително се засили ролята на инспектората към ВСС с възможности за проверки на имуществените декларации, почтеността и лоялността, както и наличието на евентуален конфликт на интереси на съдии, прокурори и следователи. Всичко това беше допълнено и с изискването за редовно, централизирано атестиране на съдиите при отчитането на еднакви критерии. Това наистина е важно постижение.

България е една от малкото страни на Европейския съюз, където прокуратурата и следствието са съставна част от съдебната власт, като това прави необходими обаче и много допълнителни стъпки с оглед правилното балансиране на относителната тежест на прокуратурата и следствието спрямо съда.

Разбира се, при завършване на съдебната реформа и ако е налице такъв консенсус в обществото, включващ всички политически сили и цялото гражданско общество, ще бъде необходима и съответна промяна в Конституцията за отделяне на прокуратурата и следствието от съдебната власт, предвид характера на тяхната дейност, несвързана със същинското правораздаване, което извършва единствено съдът.

Но считам, че това сега не е на дневен ред, тъй

I believe that the steps to be imminently taken should include further amendments to the law that do not go as far as removing the prosecution service and investigation service from the judiciary. It is also necessary to take into account the specific nature of the functions performed, the existing traditions and the goals we seek to achieve by means of the principle of separation of powers, private property protection, inviolability of personal rights and respect of rule of law.

Undoubtedly, the functions and powers vested in the Prosecutor-General, as they currently stand, appear excessive and better suited to the times when the prosecution service was the sole guardian of law and order, with the courts playing a secondary role. In most developed democracies, the prosecution service tends to be an arm of the executive branch, either operating under the guidance of the central government or as an independent body within the executive branch, i.e. outside the judiciary.

I therefore believe that an interim solution such as appointing the Prosecutor-General for a shorter term of three or four years (as opposed to the current seven-year term), introducing a requirement for the incumbent to report to Parliament on a regular basis, i.e. at least two or three times a year or on a motion of one-fourth of Members of Parliament, and ensuring the independence of individual prosecutors in the performance of their duties, would be steps in the right direction that are quick and easy to implement.

Other such steps could include a prohibition for judges to advance in their careers by skipping levels in the judiciary, allowing the Supreme Court of Cassation and the Supreme Administrative Court to select their presidents themselves or at least giving the judicial chamber of the SJC the power to put forth nominations *sua ponte*.

More powers should also be vested in the regional assemblies of judges to allow them to nominate and elect the respective court presidents themselves, removing the initiative and powers of the Minister of Justice to nominate candidates.

I also believe that increasing the number of judges sitting on the SJC from six to eight while concurrently increasing by two the number of magistrates appointed to the prosecutorial chamber by Parliament and conferring rights to the judicial chamber to determine the number of judgeships and deal with matters such as the qualification and remuneration of judges and court workload will contribute considerably to achieving further progress in the judicial reform towards the goal outlined above.

The courts, respectively judges, should undoubtedly

като липсва всякакъв обществен консенсус, а дори това и не се дискутира в обществото, нито се аргументира от експертите. Затова междувременно в близко бъдеще смятам, че е препоръчително да се помисли по някои допълнителни изменения, свързани единствено със законодателна промяна, без все още да се стига до изваждане на прокуратурата и следствието от съдебната власт. При това трябва да се изходи от спецификата на извършваните функции, заварените традиции и целите, които си поставяме след въвеждането на принципа на разделението на властите, защитата на частната собственост и неприкосновеността на личните права и придържането към върховенството на закона. Безспорно сега правата и функциите на главния прокурор сякаш са прекомерни и са по-близки до времената, когато едва ли не главният прокурор беше единственият блюстител на законността, а съдът играеше второстепенна роля. В повечето държави с развита демокрация прокуратурата е по-скоро съставна част от изпълнителната власт и е под нейно ръководство или е отделна структура, но невключена в съдебната власт.

Затова считам, че едно междинно решение, при което мандатът на главния прокурор се намали от седем на три или четири години, въведе се изискването за редовна отчетност пред парламента поне два или три пъти годишно или по искане на една четвърт от народните представители, както и осигуряването на независимост на отделните прокурори при изпълнение на техните задължения, биха били едни стъпки в правилната посока и бързо могат да се реализират.

Други такива стъпки биха могли да бъдат - при своето кариерно развитие съдиите да не прескачат нива, ВКС и ВАС сами да избират своите председатели или поне само съдийската колегия във ВСС сама да може да ги предлага.

Би следвало също да се увеличат правата на регионалните събрания на съдиите, като те сами да определят своите председатели, като отпаднат правата на министъра на правосъдието за номинация.

Също така считам, че увеличаването от шест на осем на съдийската квота, при същевременно увеличаване с двама на парламентарната квота при прокурорската колегия, както и увеличаване правата на съдийската колегия сама да определя броя на съдиите, квалификацията, възнагражденията и натовареността на съдили-

ly be fully independent from any outside influence and pressure. However, they must operate strictly in line with the principle of the rule of law and adjudicate disputes fairly according to their conscience, i.e. within the remit of their discretion but always upholding the law.

However, this raises the question whether interpretative rulings should be mandatory or should rather play an advisory role whilst judges are given broader discretion to adjudicate disputes.

The reform should further seek to ensure that citizens trust public institutions and judges, which calls to raising their professional qualifications and other skills through various means.

I am convinced that taking consistent action to implement these steps would eliminate the need for any type of monitoring arrangement, despite the largely positive role the currently operating mechanism has had. Such steps would also help Bulgaria address any remaining misgivings on the part of the European Commission as to the irreversibility of judicial reform.

I categorically disagree with the opinion recently expressed by Professor Bliznashki in a TV interview when he rudely dismissed two hundred NGOs with an allegedly lobbyist agenda that, he claimed, attempted to elevate judicial reform to the 'lofty status of a cause for every Bulgarian citizen', adding that the judicial reform should take place away from public scrutiny, driven by a small circle of experts and avoiding, if my understanding is correct, broad public consultations.

He further ventured an opinion that sounded as if society had a debt to the prosecution service in the context of the procedure for electing a new Prosecutor-General, which I do not believe is supported by the prosecution service.

I believe that it would be accurate to say that all public institutions have a debt to society inasmuch as they have collectively failed to swiftly implement the reforms needed, including those recommended by the European Commission.

I believe that Professor Bliznashki's opinion that the judicial reform is an elitist matter to be discussed and decided by a narrow circle of top professionals is thoroughly misguided.

Experts should naturally have a say in that it is incumbent upon them to address the technicalities of drawing up the necessary amendments to legislation. However, this should be done within the framework of a broad public consultation that involves all professional organisations concerned with justice administration, including NGOs and other representatives of civil society.

щата, комплексно и съществено ще придвижат напред съдебната реформа към дефинираната цел, посочена в началото.

Вън от съмнение е, че съдилищата, респективно съдиите, трябва да са абсолютно независими от каквито и да е външни влияния и въздействия, но пък в пълна сила важи за тях, че са изцяло подчинени на върховенството на закона, те по съвест трябва да отсъждат справедливо, по своя преценка, но подчинявайки се на закона.

Това поставя обаче въпроса, дали тълкувателните решения трябва да са задължителни, или да имат по-скоро характер на препоръка, а съдиите да са свободни сами да преценят и решават.

Реформата изисква и да се доверяваме на институциите и съдиите, като разбира се това е свързано с повишаване на тяхната квалификация чрез различни способности.

Убеден съм, че ако последователно вървим по този път няма да се поставя какъвто и да е въпрос за мониторинг, който всъщност досега изигра по-скоро позитивна роля, нито пък бихме се притеснявали от този въпрос, тъй като неминуемо бързо ще дойде и от ЕК оценката за безвъзвратност на съдебната реформа.

Категорично не мога да се съглася с изразеното наскоро становище в телевизионно интервю на проф. Близнашки, в което той изрази доста неуважително отношение към двеста НПО, които имали само определени лобистки интереси, превръщайки съдебната реформа във „всенародно дело“, като едва ли не съдебната реформа трябвало да се провежда скрито в тесния кръг на експертите, като се избягва, както разбирам, широкото обществено обсъждане.

Той като че ли изрази също така становище, че обществото едва ли не е длъжник на прокуратурата в контекста на избора на нов главен прокурор, което считам, че самата прокуратура едва ли поддържа.

Всъщност правилно е да се каже, че всички институции са длъжници на обществото, доколкото още не са успели успешно да осъществят в кратки срокове предначертаните, включително от ЕС, реформи.

Внушението на проф. Близнашки, че съдебната реформа е елитарен въпрос само за експерти, мисля, че е напълно погрешно.

Естествено експертите трябва не само правно-технически да изготвят измененията, но и да участват в широко обществено обсъждане с участието на всички професионални и съсловни

This is the only way to bring about a deep-reaching and meaningful change in the political culture of all Bulgarians as an immutable condition precedent for a successful judicial reform, which is important and relevant to all players in society. A failure to ensure a broad public consensus invariably carries a risk of manipulation and further postponement of the efforts required to address the host of complex issues further down the road, prolonging the current impasse.

It is, however, true that civil society, political parties, NGOs, the media and other stakeholders continually endeavour to influence the functioning of the judiciary in a manner that is wholly inadmissible, putting an even greater distance between the current state of play and the final outcome of the reform.

организации, свързани с правораздаване, разбира се и НПО и представители на гражданското общество.

Само така може да се постигне цялостна промяна на политическата култура на всички нас, което е предварително условие за успешна съдебна реформа, която засяга всички. Ако няма обществен консенсус, винаги може да има манипулации и компромисно отлагане на въпроса, пред какъвто случай сме изправени сега.

Вярно е обаче, че и гражданското общество, политическите партии, НПО, медиите и заинтересованите лица постоянно се опитват по недопустим начин да влияят върху работата на съдебната власт, което отдалечава крайния резултат от реформата.

DO WE ALREADY KNOW WHO THE BENEFICIAL OWNER IS? (ANTI-MONEY LAUNDERING)

Asen Apostolov

Following the euphoria surrounding the General Data Protection Regulation last year, the new regime for prevention of and measures against money laundering and terrorist financing has become a hot topic for the business community. With the entry into force of the new Implementing Regulation of the Measures against Money Laundering Act (IRMMLA), this topic - which so far often remained on the periphery of companies' and organisations' interest - has now become the focus of their attention. In addition to the entities traditionally obliged to implement such measures - banks and other financial institutions - the new regime affects directly or indirectly almost all persons - both those directly obliged to apply the new procedures and those that are required to provide data and information during inspections.

One of the significant reforms introduced by the law and applicable to all legal entities established in Bulgaria is the obligation to register the individ-

ЗНАЕМ ЛИ ВЕЧЕ КОЙ Е ДЕЙСТВИТЕЛНИЯТ СОБСТВЕНИК (МЕРКИ СРЕЩУ ИЗПИРАНЕТО НА ПАРИ)?

Асен Апостолов

След еуфорията през миналата година около Общия регламент за защита на личните данни, в началото на тази в актуална тема за бизнеса се превърна новият режим за превенция и мерки срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма. С влизането в сила на новия Правилник за прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ППЗМИП) темата, която до този момент нерядко оставаше в периферията от интереси на фирми и организации, сега е поставена във фокуса на вниманието на компаниите. В допълнение към традиционно задължените да прилагат подобни мерки лица - банки и други институции, опериращи във финансовата сфера, новият режим пряко или косвено засяга почти всички лица - както непосредствено задължените да прилагат новите процедури, така и тези, които следва да предоставят данни и информация при извършвани проверки.

Едно от съществените нововъведения на закона, относимо за всички юридически лица, учредени в България, е задължението за регистрация на действителните им собственици физически

uals who are their beneficial owners. The objective of this measure is clear - to limit individuals' ability to hide their identities behind company structures. In this regard, the Bulgarian law provides for a considerably lengthy definition of the term 'beneficial owner'. It, however, as experience shows, fails to sufficiently ensure that ownership would be "brought into the open" in certain types of complex corporate structures, such as German limited partnerships (in which the participation in capital may not correspond to the number of voting rights in the general meeting of the company), Dutch foundations (with a specific division of control and property rights), etc.

The rule stipulated in the law whereby if no beneficial owner can be identified or, respectively, there are doubts about his or her identity, the natural person who holds the position of "senior managing official" (the person who manages/represents the company) is to be identified as the beneficial owner, also elicited contradictory public response. This solution is largely regarded as unfair insofar as it involves the identification as a beneficial owner of a person who clearly does not have the control rights required to make decisions within the competence of the (direct or ultimate) owners of the company. In the same context, however, it should be noted that the absence of such a 'substitute' rule, i.e. providing for an opportunity for a company to declare that it has no beneficial owner (in practice, a person with whom responsibility ultimately lies) would significantly impair legal certainty and create preconditions for circumventing the law. This in turn would hardly be the preferred legislative option, given the interest protected by and the objectives of the new anti-money laundering and terrorist financing arrangements.

Beyond the specifics of the subject of beneficial ownership, all regulated entities (more than 30 categories) have an obligation to monitor their relationships with customers and to establish detailed procedures in relation to customer identification. The internal systems of each company should both comply with the formal criteria and requirements of the law and take into account the specific risks that

лица (т.нар. beneficial owners). Целта на мярката е ясна – ограничаване на възможността физически лица да скрият своята идентичност зад дружествени структури. В тази връзка българският закон е предвидил значителна по обем дефиниция на понятието „действителен собственик“, която обаче, както показва практиката, не съумява да гарантира в достатъчна степен „изсветляването“ на собствеността при определени типове усложнени корпоративни структури, включващи например немски командитни дружества (при които участието в капитала може да не кореспондира на обема права на глас в общото събрание на дружеството), нидерландски фондации (със специфично разделение на контролни и имуществени права) и др.

Противоречив отзвук в общественото пространство създаде и предвиденото в закона правило, че когато действителен собственик не може да бъде идентифициран или съответно съществуват съмнения в неговата идентичност, то за такъв следва да бъде посочен т.нар. „висш ръководен служител“ (управляващ/представляващ дружеството). Посоченото разрешение до голяма степен е възприемано като несправедливо, доколкото предполага обявяване за действителен собственик на лице, което очевидно не притежава необходимите контролни права за вземане на решения от компетентността на собствениците (преки или крайни такива) на компанията. В същия контекст следва да бъде отбелязано обаче, че липсата на подобно „заместващо“ правило, т.е. създаване на възможността дадено дружество да обяви, че няма действителен собственик (на практика лице, което в крайна сметка да носи отговорността), би накърнило съществено правната сигурност и би създавало предпоставки за заобикаляне на закона. Това от своя страна едва ли би било предпочитан законодателен вариант предвид защитавания интерес и цели на новата уредба срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Вън от конкретиката на темата за действителните собственици всички поднадзорни лица (над 30 категории) имат задължение да осъществяват мониторинг на отношенията си с клиенти, както и да създадат процедури за тяхната детайлна идентификация. Вътрешните системи на всяка компания следва да бъдат съобразени както с формалните критерии и изисквания на закона, така и с конкретните рискове, възникващи с оглед специфичната дейност на организацията –

arise with regard to the specific activity of the organisation - areas of activity, risk profile of customers, markets of operation of the respective company, etc.

For example, maintaining relationships with partners located in countries outside the European Union (Ukraine, Russia, offshore areas, etc.) could be considered to involve a higher degree of risk than maintaining similar relationships with counterparties in EU Member States. In all cases where higher levels of risk are identified, companies are obliged to apply enhanced customer due diligence measures, and the State Agency for National Security should be notified when money laundering is suspected.

The origin of the funds can no longer be ascertained, as previously, solely on the basis of a declaration from the customer. Companies are obliged to apply at least two of the methods for ascertaining the origin of funds provided for in law, and the declaration remains as a 'fall-back' if the methods in question do not produce the required effect. For example, the origin may need to be established on the basis of public information, tracking the movements of the customer's cash flows, collecting data regarding the funds on group level, etc.

The rules set out in the IRMMLA regarding customer identification in cases of entering into distance contracts and into various distance relationships are of particular interest. On the one hand, the enhanced requirements aim to reduce the number of cases of fraud involving personal documents, but on the other hand, will inevitably result in an increased burden on online businesses and in particular on merchants that use such remote channels to sell products or provide services. Companies will need to put in place internal systems to identify different circumstances - changes or defects in the security features of the identity document, customer location, etc. The expectation is that compliance with the rules will require online financial institutions and merchants to implement new software products and identification methodologies that meet the new standards.

The rules for remote identification introduced also

сфери на дейност, рисков профил на клиентите, пазари, на които оперира съответното дружество и т.н.

Така например поддържането на отношения с партньори, намиращи се в държави извън Европейския съюз (Украйна, Русия, офшорни зони и др.), би могло да бъде оценено като по-рисково в сравнение с подобни отношения, поддържани с контрагенти от държави членки на Общността. Във всеки случай на установени по-високи нива на риск компаниите са задължени да прилагат по-широк набор от мерки за проверка на своите клиенти, като при наличие на съмнения за изпирание на пари следва да бъде уведомена ДАНС. Произходът на средствата вече не може да бъде установяван, както досега, единствено с декларация от клиента. Компаниите са длъжни да използват поне два от предвидените в закона методи за изясняването му, а декларацията остава като „резервен вариант“, ако въпросните способности не дадат необходимия ефект. Така например произходът може да трябва да бъде установяван на база публична информация, проследяване на движението на паричните потоци на клиента, събиране на данни относно средствата на групово ниво и т.н.

Особен интерес предизвикват предвидените в ППЗМИП правила относно идентификацията на клиенти в случаи на сключване на договори и встъпване в различни взаимоотношения от разстояние. Засилените изисквания от една страна имат за цел да доведат до намаляване на броя на измамите с лични документи, но от друга неминуемо ще имат като резултат увеличаване на тежестта за онлайн бизнеса и по конкретно търговците, използващи подобни дистанционни канали за продажба на продукти или предоставяне на услуги. Компаниите ще трябва да създадат вътрешни системи, с които да установяват различни обстоятелства – наличие на промени или повреди в защитните елементи на документа за самоличност, местоположението на клиента и т.н. Очакването е, че спазването на правилата ще предизвика необходимост за опериращите онлайн финансови институции и търговци от имплементиране на нови софтуерни продукти и методики за идентификация, които да отговарят на новите стандарти.

Въведените правила за извършване на идентификация от разстояние отварят и една по-широка тема - българският закон и подзаконова уредба на редица места предвиждат по-завишени

point to a broader topic - the Bulgarian law and regulations provide for a number of stricter requirements applicable to Bulgarian companies than the European instrument they transpose into the national legislation (Directive (EU) 2015/849 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2015). This approach raises the issue of Bulgarian companies maintaining their competitiveness in an environment of free movement of capital and services in the EU vis-a-vis competitors based in other Member States whose legal systems provide for less strict requirements for customer identification.

In order to satisfy the new requirements, obliged entities will need to adopt new anti-money laundering and counter terrorist financing policies and procedures (within 6 months of the adoption of the so-called National Risk Assessment). Furthermore, companies will need to prepare their individual risk assessments as well as bring their internal identification and data processing systems in line with the new standards. The great expectation in the sector is currently related to the publication of the so-called national risk assessment that should provide guidance regarding the economic sectors and areas as well as the service delivery and trade practices and mechanisms considered more risky by the Bulgarian institutions. In response, obliged entities will need to integrate the findings relevant to their sector in their individual risk assessments, and ultimately, in their internal anti-money laundering rules, in the form of enhanced measures for certain types of clients, commercial practices, payment methods, etc.

The wide range of obligations provided for by law, as well as the procedures that each obliged entity must put in place and follow in the course of its activity, raise the question of whether strict compliance with the statutory obligations might result in the imposition of undue burden on regulated persons. In this context, it is necessary to study the extent to which putting in place overly cumbersome identification, verification and other procedures could influence the customer's decision as to whether and with whom they should conclude a contract for a specific service.

изисквания към българските компании в сравнение с европейския акт, който имплементират в националното ни законодателство (Директива 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 година). Подобен подход поставя на дневен ред въпроса за запазване на конкурентоспособността на българските компании в среда на свободно движение на капитали и услуги в ЕС в сравнение с техни конкуренти, базирани в други държави членки, предвидили в своите правни системи по-занижени изисквания за проверка на клиентите.

За да отговорят на новите изисквания, задължените по закона лица ще трябва да приемат нови политики и процедури срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма (в 6-месечен срок след приемането на т.нар. национална оценка на риска). В допълнение компаниите ще трябва да изготвят и свои индивидуални оценки на риска, както и да приведат вътрешните си системи за идентификация и обработка на данни в съответствие с новите стандарти. Голямото очакване в сектора в момента е свързано именно с публикуването на т.нар. национална оценка на риска, която следва да даде насока за секторите и областите на икономиката, както и практиките и механизмите за доставка на услуги и търговия, които българските институции считат за по-рискови. В отговор задължените по закона лица ще трябва да отразят относимите за техния сектор констатации в своите индивидуални оценки на риска, а в крайна сметка и във вътрешните си правила срещу изпирането на пари под формата на завишени мерки по отношение на определени типове клиенти, търговски практики, методи на плащане и т.н.

Широкият кръг задължения, предвидени в закона, както и процедурите, които всяко задължено лице трябва да създаде и да следва в рамките на своята дейност, повдигат въпроса дали стриктното спазване на нормативно предвидените задължения няма да доведе до налагане на прекомерна тежест върху поднадзорните лица. В този контекст следва да бъде проследено и до каква степен установяването на прекалено тромави процедури за идентификация, нейната проверка и т.н. биха могли да повлияят на преценката на клиента дали и с кого конкретно да сключи договор за предоставяне на дадена услуга.

LEGAL STATUS OF UNFINISHED CONSTRUCTION WITH AN EXPIRED BUILDING PERMIT

Milena Gaidarska

The recent changes in Article 153 of the Spatial Development Act (SDA) related to the term of validity and limitation of the possibility of revalidation of issued building permits focused the attention to a legally outstanding issue - what should be the fate of commenced but unfinished constructions for which there were duly issued building papers, which have expired in the meantime. Do these constructions automatically obtain the status of "illegal construction" and are they subject to removal, or should the "completion" of the buildings concerned be allowed under certain conditions? Is it reasonable to demolish something that is almost complete and even worse (many examples of which are unfortunately available), should half-built dilapidated ghost buildings continue to "decorate" the urban environment for years?

Under the current legal framework, a building permit loses its legal effect where construction has not commenced within three years of its entry into force or where within 5 years (and 10 years for the sites of first and second category objects) of the start of the construction the rough construction, including the roof of the buildings, has not been completed. Unlike the previous legal regulation, which allowed for the unlimited revalidation of the building permit, now a building permit can be revalidated only once - for renewal of the deadline for commencing the construction or renewal of the deadline for completion of construction.

By introducing this restriction it actually becomes possible for a construction that had all validly issued building papers to not be completed on time for various reasons (financing problems, property disputes that have arisen in the process of construction, crashes in the real estate market, force

ПРАВЕН СТАТУТ НА НЕЗАВЪРШЕНИТЕ СТРОЕЖИ И ИЗТЕКЛИ РАЗРЕШИТЕЛНИ ЗА СТРОЕЖ

Милена Гайдарска

Последните промени в чл. 153 от Закона за устройство на територията (ЗУТ), свързани със срока на валидност и ограничаване възможността за презаверка на издадени разрешения за строеж, изостри вниманието върху един нормативно неуреден проблем - каква би следвало да е съдбата на започнати, но незавършени строежи, за които е имало надлежно издадени строителни книжа, но междуременно са изтекли. Придобиват ли тези строежи автоматично качеството „незаконен строеж“ и подлежат ли те на премахване, или все пак „дострояването“ на съответните сгради трябва да бъде допуснато при определени условия? Разумно ли е да се разруши нещо почти завършено и още по-лошо (каквито примери за съжаление има много) - полупостроени - полуразрушени сгради-призраци с години да продължават да „красят“ градската среда?

Съгласно действащата уредба, разрешението за строеж губи правно действие, когато в продължение на три години от влизането му в сила не е започнало строителството, или в продължение на 5 години (а за обектите от първа и втора категория - 10 години) от започване на строителството не е завършен грубият строеж, включително покривът на сградите. За разлика от старата уредба в закона, която позволяваше презаверка на разрешението за строеж неограничен брой пъти, сега разрешение за строеж може да се презавери само веднъж - за подновяване на срока за започване на строежа или за подновяване на срока за завършване на строежа.

С поставянето на това ограничение на практиката е възможно по различни причини (проблеми с финансиране, имотни спорове, възникнали в процеса на строителството, сривове на пазара на недвижими имоти, настъпване на форсмажорни обстоятелства, промени в собствеността и пр.) един строеж, който е разполагал с всички валидно издадени строителни книжа, да не може да

majeure, changes in ownership, etc.). Incidentally, the validity of the building permit should in fact be extended by the period for which the construction was for example halted by an act of a competent public authority subsequently declared unlawful, and, for another example, by any period of force majeure. In any case, regrettably, the regulatory framework does not currently contain a regulation on cases where the term of validity of the building permit must stop running.

At the same time, such a construction involves considerable investment of money, labour and time. If the construction cannot be resumed due to the expiration of the building permit, does that mean that it must automatically be declared illegal and removed, provided that by the time of the expiration of the building permit, the construction works have actually been carried out in full compliance with the law? And is it fair for a construction with an expired building permit to follow the fate of a construction for which no building papers have been issued at all?

Economic and legal logic strongly suggest that it should be allowed to complete such a construction, which was lawful at its inception but was not completed on time.

In view of the just resolution of such a life situation *de lege ferenda*, further legislation could be introduced under which upon expiry of the validity of the permit the works are to be suspended by an Act establishing the status of the construction upon halting the construction (Form 10), after which the investor should be allowed the opportunity to submit for approval an investment project for the completion of the building. Such a new project will have to be coordinated and approved under the appropriate procedure and a new building permit should be issued on its basis. However, the possibility of "completion" should be limited to a reasonable extent in order to prevent the infinite halt of the construction process and to discipline the investors to take due care to start and finish the construction on time; it would be reasonable, for example, to complete only construction works in respect of which a completed foundation has been certified within the terms validity of the initial building permit.

However, it is interesting to know what require-

бъде завършен в срок. Ако отворим една скоба, всъщност срокът на валидност на разрешението за строеж би следвало да се удължава с времето, в което напр. строежът е бил спрял с акт на компетентен държавен орган, който акт впоследствие е обявен за незаконосъобразен, също така с времето, в което са били налице форсмажорни обстоятелства. Така или иначе, към настоящия момент в нормативната уредба за съжаление не се съдържа регламентацията относно случаи, в които сроковете на валидност на разрешението за строеж трябва да спират на текат.

В същото време, в един такъв строеж са вложени значителни средства, труд и време. Ако строежът не може да бъде продължен поради изтичането на разрешението за строеж, това значи ли, че трябва да бъде автоматично обявен за незаконен и премахнат, при положение че до момента на изтичането на разрешението за строеж всъщност строителните работи са изпълнявани напълно законосъобразно? И справедливо ли е строежът с изтекло разрешение за строеж да последва съдбата на строеж, за който изобщо не са били издавани строителни книжа?

Икономическата и правната логика категорично говорят, че такъв законен при започването си, но незавършен в срок, строеж трябва да може да бъде довършен.

С оглед справедливото уреждане на подобна житейска ситуация *de lege ferenda* би могло да се въведе допълнителна уредба, съгласно която при изтичане на валидността на разрешението строителните работи да бъдат временно преустановени, като се състави Акт за установяване състоянието на строежа при спиране на строителството (Образец 10), след което инвеститорът да има възможност да внесе за одобрение инвестиционен проект за дострояване на сградата. Такъв нов проект ще трябва да бъде съгласуван и одобрен по съответния ред и на негова база да бъде издадено ново разрешение за строеж. Все пак, възможността за „дострояване“ би следвало да бъде лимитирана в разумни граници, за да не се допуска безкрайна висъщност на строителния процес и за да бъдат дисциплинирани инвеститорите да положат дължимата грижа за започване и завършване на строежите в срок; разумно би било например на дострояване да подлежат само строежи, по отношение на които в рамките на валидността на първоначалното разрешение за строеж е заверен изпълнен фундамент.

Интересен е обаче въпросът на какви изисквания

ments the project for the completion of the building will have to meet - those that were valid at the date of entry into force of the initial building permit or the current ones. For example, in the context of changes to the Sofia Urban Development Master Plan Approval and Application Act, which limits the height of buildings, under the current requirements it may turn out that a building that was previously permitted and met the legal requirements for the entry into force of the original building permit cannot be completed in the form and volume in which it was originally conceived. Also, economically speaking, the investor would generally be interested in completing the project, as it was intended, and it may turn out that it did not have any interest in completing the project to a very limited volume. Therefore, especially in the case of an already implemented plan within the meaning of the law (i.e. completed foundations), a possible procedure for permitting completion of an unfinished construction should be based on the legal requirements for height, density and intensity of construction, which were in effect during the validity of the original building permit. At the same time, new requirements related to safety and health, sanitation requirements, seismological protection requirements etc., should be taken into account in the design of the project for completion of the building.

Notwithstanding the numerous amendments and additions to the Spatial Development Act, the effect of which (especially with regard to existing cases) has created a wide variety of life case in which the administration, jurists, engineers and architects have been performing "mental gymnastics" with varying success, the question of the legal status of constructions with expired construction permits, remained legally outstanding.

The absence of a regulatory framework opens up possibilities for not particularly rational interpretations, including by the bodies of the Directorate of National Construction Supervision and the courts. For this reason, it is high time that this problem found an explicit legal regulation which accounts for the relevant circumstances and under certain conditions allows for an unfinished construction with an expired permit to be completed as originally conceived, taking into account and observing the

ще трябва да отговаря проектът за дострояване на сградата - на тези, които са били валидни към датата на влизане в сила на първоначалното разрешение за строеж, или на актуалните изисквания. Например, в контекста на промените в Закона за устройство и застрояване на Столична община, е които се ограничи височината на застрояване, може да се окаже, че сграда, която е била разрешена и е отговаряла на нормативните изисквания към датата на влизане в сила на първоначалното разрешение за строеж, ако се изхожда от актуалните изисквания, не може да бъде довършена във вида и обема, в който е бил замислена първоначално. А икономически погледнато, инвеститорът в общия случай би имал интерес от доизграждането на проекта, такъв, какъвто е бил замислен и може да се окаже, че изобщо не би имал интерес от реализиране на проекта в силно ограничен обем. Ето защо, особено в хипотезата на вече приложен план по смисъла на закона (т.е. завършени фундаменти), при една евентуална процедура за разрешаване дострояване на незавършен строеж, би следвало да се изхожда от законовите изисквания за височина, плътност и интензивност на застрояване, които са действали при първоначалното разрешение за строеж. В същото време между-временно въведени нови изисквания, свързани е безопасност и здраве, санитарни изисквания, изисквания за сеизмологична защита и пр., би следвало да се вземат предвид при изготвянето на проекта за дострояване на сградата.

Независимо от многобройните промени и допълнения в ЗУТ, чието действие (особено по отношение на заварени случаи) създаде богато разнообразие от житейски казуси, по които е променлив успех се „главоблъска“ администрация, юристи, инженери и архитекти, въпросът за правния статут на недовършени строежи е изтекли разрешения за строеж, остана законодателно неуреден.

Липсата на уредба открива възможности за невинаги особено рационални интерпретации, включително от органите на ДНСК и от съдилищата. Ето защо, крайно време е разглежданият проблем да намери изричната си законова регламентация, дължаща сметка за релевантните обстоятелства и даваща възможност при определени условия незавършен строеж с изтекло разрешение да бъде достроен в първоначално замисления си вид, при отчитане и спазване на между-временно нововъведени санитарно-хиги-

newly introduced sanitation, hygiene, environmental, anti-seismic and other rules relevant to human life and health and quality of the environment.

енни, екологични, противосеизмични и др. правила, имащи отношение към живота и здравето на хората и качеството на жизнената среда.

WHEN IS CONSENT NOT REQUIRED FOR PERSONAL DATA PROCESSING?

Nikolay Cvetanov

As of 25 May 2018, due to the absence of deliberate legislation in this regard, Regulation (EU) 2016/679 ("GDPR") is directly applicable in Bulgaria. This legal act created a fundamentally new regulation of a number of key aspects in the field of protection of personal data.

A significant part of the regime's novelties is the strengthening of the requirements for the legal grounds for lawful processing of personal data and the transparent disclosure of the purposes of the processing to the data subject.

The novelty of the regulation, the absence, until the very last moment, of legislation that introduces the requirements of the regulation, the absence of actions on the part of the regulators at European and national level, and last but not least, the multitude of alleged advisors who sprang into existence, are among the main causes of the turmoil among the controllers and their ignorance how to manage in practice the process of providing a legal basis for the processing of the personal data they collect.

Due to the fear of the large sanctions and the ignorance, the collection of consents under GDPR at times turned into real hysteria, and the failure to submit such a document had a negative impact on the social relations. There were cases of controllers refusing to provide essential services, such as health care services, justifying it with the absence of consent to personal data processing.

However, the controllers can ultimately be blamed for this, as elaborated on in the foregoing.

Eventually, a month after the dividing date 25 May

КОГА НЕ Е НЕОБХОДИМО СЪГЛАСИЕ ПРИ ОБРАБОТКА НА ЛИЧНИ ДАННИ?

Николай Цветанов

От 25.05.2018 г. заради липсата на нарочен закон в тази връзка, в България директно се прилага Регламент (ЕС) 2016/679 („GDPR“). Този нормативен акт създаде кардинално нова регулация на редица основни положения в сферата на защита на личните данни.

Една значима част от новостите в режима се изразява в повишаване изискванията към правните основания за законосъобразно обработване на лични данни и транспарентното оповестяване пред титуляра на лични данни на целите на обработка.

Новостта на регулацията, липсата до последния момент на закон, който въвежда изискванията на регламента, недостатъчната активност на регулаторите на европейско и национално ниво и на последно място, но не и по значение, множеството мними консултанти, които се нароиха са сред основните причини за създалия се смут сред администраторите и практическото им незнание как да управляват процеса по осигуряване на законово основание за обработка на събираните от тях лични данни.

Заради страхът от големите по размер санкции и незнанието, събирането на съгласия по реда на GDPR се превърна на моменти в истинска истерия, а непредставянето на този документ се отрази негативно на обществените отношения. Срещаха се примери на администратори, които отказват предоставянето на жизненоважни услуги, например здравни такива, обосновавайки го с липса на съгласие за обработка на лични данни.

И все пак, за това на последно място могат да бъдат винени администраторите, както става ясно от посоченото по-горе.

2018 and quite some time after the controllers in practice turned the statement of consent into the only “weapon” and method of lawful (according to their advisors) collection of personal data, the national regulator – the Commission for Personal Data Protection (“CPDP”) provided interpretation and guidance on the significance of the consent as a basis for the processing of personal data. This approach to collecting documents, regardless of whether they are actually needed, was justified to some extent by the application of the principle of “the more, the better”, as known from literature.

The guidance, even though late, gave a just and logical interpretation of the application of consent and clarified its place among the other grounds for personal data processing – the law and the contract as grounds for the processing of personal data, which apply with priority.

The logical path was confirmed, namely that most controllers, in their ordinary course of business, carry out the processing of personal data *ex lege* or in the context of the contractual relations with their clients, and deliberate consents should not be collected for such purposes. We have not stopped repeating this for almost two years, stemming from the understanding of the law, namely that it aims to establish a clear basis and to regulate the natural social relations, defend justice and logic, rather than hampering the business and promoting bureaucracy.

It should also be noted that logically the enumeration in the CPDP’s act is not exhaustive. Of course, it is impossible to mention all professions, including the freelancers, who in their day-to-day work carry out the processing of personal data on the specified legal or contractual basis, although this does not explicitly follow as a conclusion of the Personal Data Protection Act or GDPR. For example, the notaries are not explicitly included in the CPDP’s act while the attorneys-at-law are, but the logic suggests that notaries, in “their ordinary course of business, should not require the consent of individuals to the processing of their personal data”.

The GDPR challenge, of course, has not come to an end; on the contrary, it is yet to come, and now, af-

В крайна сметка, месец след разделната дата 25 май 2018 г. и немалко време след като на практика администраторите превърнаха декларацията-съгласие в единствено „оръжие“ и похват за законосъобразно според техните консултанти събиране на лични данни, националният регулатор – Комисията за защита на лични данни („КЗЛД“) се произнесе с тълкуване и насоки относно значението на съгласието като основание за обработка на лични данни. Този подход на събиране на документи, независимо дали реално са необходими, се обосноваваше донякъде с прилагане на принципа „колкото повече, толкова повече“, познат от едно литературно произведение.

Насоките, макар закъснели, дадоха едно справедливо и логично тълкуване на прилагането на съгласието и изясниха мястото му сред другите основания за обработка на лични данни – законът и договорът като основания за обработка на лични данни, които се прилагат с приоритет.

Логичното беше потвърдено, а именно, че повечето администратори, в обичайната си дейност извършват обработка на лични данни *ex lege* или в рамките на договорните отношения с клиентите си и нарочни съгласия не следва да бъдат събирани за тези цели. Същото ние не спираме да повтаряме от близо две години, изхождайки от разбирането за правото – именно че то цели да постави на една ясна основа и урегулира естествените обществени отношения, брани справедливостта и логиката, а няма за задача да затрудни бизнеса и да стимулира бюрократизма.

Следва да бъде обърнато внимание също, че изброяването в акта на КЗЛД логично е неизчерпателно. Разбира се, няма как да бъдат споменати до една всички професии, включително свободни такива, които при ежедневната си работа извършват обработка на лични данни на посочените законово или договорно основание, макар това да не следва изрично като извод от КЗЛД или GDPR. Например, нотариусите не са включени изрично в изброяването в акта на КЗЛД, споменати са адвокатите, но логиката предполага, че и нотариусите при „упражняване на своята обичайна професионална дейност, не следва да изискват съгласие от физическите лица за обработване на техните лични данни“.

Предизвикателството GDPR, разбира се, не се е изчерпало – напротив, тепърва предстои и сега, след натрупания опит зависи от регулатора и

ter all the experience gathered, it is in the hands of the regulator and the controllers to decide whether sound logic and legal and public justice will prevail or whether bureaucracy and formalism will.

администраторите дали здравата логика и правната и обществена справедливост ще надделееят или бюрократизмът и формализмът ще вземат връх.

DIGITAL REVOLUTION IN PUBLIC PROCUREMENT

Alexander Stefanov, Gabriela Hristova

ДИГИТАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ ПРИ ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

Александър Стефанов, Габриела Христова

For many years, public procurement has been the focus of public attention and subject to 'external' monitoring, and has always been identified as an area requiring further efforts and legislative changes in order to create sustainable mechanisms for control, transparency, avoidance of conflict of interests and to ensure the rule of law.

Invariably, despite the numerous amendments to the Public Procurement Act (PPA), the ultimate goal was somehow never achieved and weaknesses in the regulation and mostly in its implementation were identified time and again.

What changed? On 18 October 2018, a new PPA was adopted which, among other amendments, finally provided for a revolutionary change: an opportunity (an obligation for public authorities) for electronic procurement was created. The centralised electronic award system is expected to be operational from the beginning of November 2019 and even if this is delayed in order to provide technological security, the path is already laid out.

This system, of course, has obvious advantages and the immediate benefits of its introduction can be easily identified:

- accessibility and transparency of the whole process as a guarantee of the principle of publicity and right of access to information; using the search engine on the platform, any interested person, as well as every citizen, can obtain information, albeit summarised, on the procedures carried out.

Обществените поръчки са във фокуса на общественото внимание и обект на „външно“ наблюдение от много години и винаги досега са идентифицирани като сфера, в която има необходимост от допълнителни усилия и законодателни промени с цел създаване на устойчиви механизми за контрол, прозрачност, избягване на конфликта на интереси и гарантиране на върховенството на закона.

Винаги досега, въпреки многобройните изменения в Закона за обществените поръчки (ЗОП), като че ли крайната цел някак не успяваше да се постигне, и отново се идентифицираха слабости в уредбата и най-вече в приложението ѝ.

Какво се промени – на 18.10.2018 г. беше приет нов ЗОП, който, наред с други изменения, най-накрая предвиди и една революционна промяна – а именно, създаването на възможност (задължение за държавните органи) за електронно възлагане на обществените поръчки. Очаква се централизираната електронна система за възлагане да заработи от началото на месец ноември 2019 г. и дори това да се забави с оглед осигуряването на технологична обезпеченост, все пак пътят е начертан.

Тази система, разбира се, има очевидни предимства и непосредствените ползи от въвеждането ѝ лесно могат да се посочат:

- общодостъпност и прозрачност на целия процес като гаранция за принципа за публичност и правото на достъп до информация, като всяко заинтересовано лице, а и всеки гражданин, чрез справка в търсачката на платформата може да получи, макар и обобщена, информация относно провежданите процедури.

- increased competition and minimising the negative effects of the so-called 'preliminary allocation' of tenders, positions and prices. This reform aims at more realistic and feasible bids being submitted that are in line with the market conditions and with the technical and financial capabilities of the participants;

- cost savings and, above all, saving tons of paper, which is of utmost importance in view of the current environmental challenges. The costs for preparing, processing, analysing and expressing opinions on the documents submitted are also expected to be reduced.

Another advantage of the new electronic system is that it is linked to the commonly used Commercial Register and BULSTAT Register. The companies (contracting entities and participants) registered in the electronic system will be able to make inquiries about the current standing of participants.

From a cyber security standpoint, another undeniably positive feature of the platform is the dual encryption system as regards all input, as well as the requirement to use a qualified electronic signature and time stamp, aiming to track all actions performed on the system.

The real challenges, however, lie in the absence of clearly stated objective and impartial criteria for evaluation and ranking of tenders, for selection of a contractor and conclusion of contracts. These are undoubtedly the most complex and controversial issues in each procurement procedure. Our study shows that these stages of public procurement will continue to be carried out in accordance with the existing conventional procedures, and the capability of electronic implementation will be introduced when the second phase of the new system has been implemented. It is when we expect the revolutionary change to take place - to have participants evaluated based on objective criteria by a computer program, which can also evaluate the objectivity of the criteria set.

Future users of the platform will also face the challenge of using different information systems, as no links to all major registers are envisaged. For example, when the portal was created, the need for a link

- засилване на конкуренцията и минимизиране на негативните последици от т.н. „предварително разпределение“ на оферти, позиции и цени, като това нововъведение цели представяне на по-реалистични и осъществими оферти, които отговарят на пазарните условия и техническите и финансови възможности на участниците;

- икономия на средства и най-вече спестяване на тонове хартия, което е от изключителна важност с оглед на съвременните екологични предизвикателства, като се очаква да бъдат намалени и разходите за изготвяне, обработка, анализиране и произнасяне по подадените документи;

Предимство на новата електронна система е и връзката ѝ с масово експлоатираните Търговски регистър и Регистър БУЛСТАТ, като регистрираните в нея дружества (възложители и участници) ще могат да правят справки относно актуалното състояние на участниците.

От гледна точка на кибер сигурността друго несъмнено положително качество на платформата е системата за двойно криптиране на всичко, което постъпва в нея, както и въведеното изискване за използване на квалифициран електронен подпис и полагане на времеви печат, като идеята е, че така ще се проследява всяко действие в системата.

Истинските предизвикателства обаче се крият в липсата на ясно разписани обективни и безпристрастни критерии как ще се провеждат оценката на подадени оферти, класирането на участници, избора на изпълнител и сключването на договори, които несъмнено са и най-комплексните и спорни въпроси от процедурата по възлагане на всяка една поръчка. Проучването ни показва, че тези етапи от обществената поръчка ще продължат да се провеждат по досега действащия конвенционален ред, като възможността да бъдат осъществявани електронно ще бъде въведена с втората фаза на имплементиране на новата система. Тогава очакваме да настъпи и революционната промяна – по обективни критерии да се оценяват участниците от компютърна програма, която също да може и да дава оценка за обективността на заложените критерии.

Бъдещите ползватели на платформата ще бъдат изправени и пред предизвикателството да използват различни информационни системи, тъй като не е предвидена препратка към всички основни регистри. Така, при създаването на портала не е съобразена необходимостта от връзка с т. н. „черен списък на нелоялни изпълнители

to the so-called 'black list of unfair public procurement contractors' has not been taken into account. If you want to confirm the participant's good reputation, you will not be able to make such an inquiry in the new system but will need to use a specially designed electronic system for that purpose. Despite these shortcomings, the new e-procurement platform is a confident step towards the future.

на обществени поръчки". В случай, че искате да се уверите в добрата репутация на участниците, няма да можете да направите подобна справка в новата система, а ще трябва да използвате специално създадената за това отделна електронна система.

Въпреки тези свои недостатъци новата платформа за електронно възлагане на обществени поръчки е уверена стъпка към бъдещето.

POSSIBILITIES AVAILABLE TO BUSINESSES HIRING FOREIGN NATIONALS IN BULGARIA

Maria Pashalieva, Ralitsa Tihova

In recent years, Bulgarian businesses have encountered shortages in the high-skilled segment of the workforce, meaning that companies are becoming increasingly willing to headhunt and recruit foreign nationals with the requisite level of skills. Hiring foreign nationals who are not citizens of the European Union, the European Economic Area and the Swiss Confederation (hereinafter 'third-country nationals') requires compliance with a number of statutory requirements laid down by law, and in particular the Foreign Nationals in the Republic of Bulgaria Act, the Labour Migration and Labour Mobility Act, etc. whilst ensuring compliance with the practice on their implementation by the Employment Agency.

The possibility for foreign nationals to be employed by employers established in Bulgaria without the need to obtain a work permit in advance is solely applicable when the foreign national concerned is the managing director or shareholder (associate) of a company established in Bulgaria, provided that the company has created at least 10 full-time jobs for Bulgarian citizens (the latter requirement applies to each foreign national acting in the capacity as managing director and shareholder of a company). In these cases, the foreign national must first obtain a long-term residence visa (D-type visa) on

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА НАЗНАЧАВАНЕ НА ЧУЖДЕНЦИ

Мария Пашалиева, Ралица Тихова

В последните години бизнесът в България изпитва недостиг на квалифицирани кадри, поради което зачестява практиката фирмите да търсят и назначават чуждестранни служители с подходяща квалификация. Наемането на служители, които не са граждани на Европейския съюз, Европейското икономическото пространство и Конфедерация Швейцария (наричани за краткост „чужденци“), следва да бъде съобразено с редица нормативни изисквания (Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ), Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност (ЗТМТМ) и пр.), както и с практиката по прилагането им от Агенцията по заетостта.

Възможността чужденец да извършва дейност за български работодател, без да е необходимо издаване на разрешение за работа в страната, е приложима само в случаите, когато чужденецът има качеството на управител или съдружник в българското дружество и последното е разкрило най-малко 10 работни места за български граждани на пълно работно време (като посоченото условие следва да бъде изпълнено за всеки един чуждестранен управител и съдружник в дружеството). В тези случаи за валидния престой на чужденеца първоначално се изисква издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза тип „D“), въз основа на която органите на дирекция „Миграция“ към МВР издават разрешение за продължително пребиваване в страната за срок

the basis of which the Migration Directorate of the Bulgarian Ministry of Internal Affairs will then issue a one-year residence permit. Following the expiry of the long-term residence permit, it can be renewed on the condition of compliance with certain requirements laid down by law.

However, if an employer established in Bulgaria wishes to hire a foreign national in an expert capacity under an employment contract or use their professional skills and knowledge on a temporary basis, the foreign national in question must obtain a Bulgarian permit to reside and work (except in certain cases expressly stipulated by law). The cases in question include the issuance of a work and residence permit of the EU Blue Card type and a Work and residence permit under the conditions of an intra-corporate transfer. The Employment Agency has a relatively settled practice in the implementation of the two procedures. For this reason, resorting to either option entails a relatively lower administrative burden. Both options are subject to ensuring compliance with often multilayered statutory and implementation requirements.

For example, the EU Blue Card residence and work permit is subject to two basic requirements, notably for the foreign national to have the competence required for the respective job proven by holding a higher education degree awarded upon completion of tertiary education of at least three years at a higher education institution recognised by the respective country, and earning a gross salary that is at least 1.5 times higher than the average salary in Bulgaria in the last 12 months prior to the conclusion of the employment contract. The EU Blue Card residence and work permit may be issued for a period of 4 years. Where the term of the relevant employment contract is shorter (but not shorter than 12 months), the permit is issued for a period equal to the contract term plus three months, and may be extended where the requirements laid down by law have been satisfied.

Employment under the terms of an intra-corporate transfer is possible on the condition that the host enterprise (ad hoc an undertaking established in Bulgaria) is a division of the home (i.e. foreign) enterprise or if the home and the host enterprises

от една година. След изтичане на разрешението за продължително пребиваване то подлежи на подновяване, ако са налице законовите изисквания за това.

Ако обаче български работодател желае да наеме на работа по трудов договор чуждестранен специалист или временно да ползва неговите професионални знания и умения, то ще бъде необходимо чужденецът да получи разрешение за работа и пребиваване в страната (с изключение на определени, изрично предвидените в закона, случаи). Сред тези разрешения попадат Разрешението за пребиваване и работа тип „Синя карта на Европейския съюз“ и Разрешението за работа и пребиваване при условията на вътрешнокорпоративен трансфер. Практиката по приложение на тези две процедури пред Агенция по заетостта е относително добре установена. По тази причина в известна степен е намалена и бюрократичната тежест от страна на администрацията. За всяко от тези условия има законови изисквания, практика и приложение, които често са многопластови.

Така например при Разрешението за пребиваване и работа тип „Синя карта на Европейския съюз“ законодателят е въвел две основни изисквания, изразяващи се в това чужденецът да притежава необходимата за съответната работа компетентност – придобито висше образование в резултат на обучение, продължило не по-малко от три години и проведено от образователна институция, призната като висше училище от съответната държава, и да получава брутна работна заплата в размер най-малко 1,5 пъти по-висока от средната работна заплата в Република България за последните 12 месеца преди сключването на трудовия договор. Разрешението за пребиваване и работа тип „Синя карта на Европейския съюз“ може да се издаде за срок до 4 години. В случай, че срокът на трудовия договор е по-кратък (но не по-малко от 12 месеца), то тогава разрешението се издава за срока на договора, удължен с три месеца, като може да бъде продължавано при наличие на законовите основания за това.

Полагането на труд при условията на вътрешнокорпоративен трансфер е възможно, при условие, че приемащото предприятие (в случая българското дружество) е поделение на изпращащото (чуждестранно) предприятие или ако изпращащото и приемащото предприятие при-

belong to the same group of enterprises (business group). Another important condition is that during the last 12 months (for senior management staff or experts in an area), respectively during the last 6 months (for interns) immediately prior to filing a work permit application, the foreign national was a full-time employee of the home enterprise. The foreign national must also have the requisite professional experience and qualifications and continue to work at the home enterprise after the end of the transfer period.

In the case of an intra-corporate transfer and the pursuit of employment under EU Blue Card arrangements, the ratio between the number of foreign nationals and Bulgarian citizens and citizens with an equivalent status employed by the host undertaking established in Bulgaria is irrelevant. In the case of an intra-corporate transfer a work permit shall be issued for a period of up to 3 years for employees in senior management or expert positions, and up to 1 year for interns.

Providing evidence of the link between the home and the host undertaking may be challenging. For this reason, an alternative to intra-corporate transfer is the situation where a foreign national is posted by the home enterprise to the host enterprise under the conditions and within the framework of the provision of services. However, it should be noted that the period of such posting may not exceed 1 year and that the permit is not subject to renewal. The posting period may, by way of exception, be extended by up to 12 months, if the work to be performed requires a period that exceeds the initial term of the posting.

If the possibilities for employment of foreign nationals in Bulgaria detailed above prove unfeasible, the general but significantly slower and more complicated procedure for the issuance of a single permit for work and residence would apply.

Special attention should be given to the procedure for reunification of the family of the foreign national employed in the Republic of Bulgaria and to the possibilities for the spouse to obtain a permit for work in Bulgaria.

надлежат към една и съща група предприятия (бизнес група). Друго важно условие е изискването през последните 12 месеца (за ръководни кадри или специалисти в дадена област), съответно 6 месеца (а за стажанти), непосредствено предхождащи датата на подаване на заявлението за разрешение за работа, чужденецът да е работил по трудов договор в изпращащото дружество. Чужденецът, също така, трябва да притежава необходимите професионален опит и квалификация, както и да продължи да работи в изпращащото предприятие след срока на трансфера.

При преместването по реда на вътрешнокорпоративния трансфер, както и при процедурата за издаване на „Синя карта на ЕС“, остава без значение процентното съотношение между броя на чуждестранните служители и броя на българските граждани и приравнените на тях служители, работещи българското дружество. Срокът на разрешението за работа при вътрешнокорпоративен трансфер е до 3 години - за работещите като ръководители и специалисти и до 1 година - за стажанти.

Доказването на свързаност между изпращащото и приемащото дружество понякога може да се окаже трудна задача, поради това алтернативен вариант (различен от вътрешнокорпоративния трансфер) е чужденецът да бъде командирован от изпращащото в приемащото дружество при условията и в рамките на предоставяне на услуги. Следва да се има предвид обаче, че разрешението за командировани служители се издава еднократно и за срок до 1 година. Срокът за командировани служители може да бъде продължен по изключение с 12 месеца, ако дейността изисква превишаване на първоначално обявената продължителност.

В случай че посочените по-горе правни възможности за полагане на труд от чужденци в страната ни се окажат неизпълними, приложение би намерила общата, но и доста по-бавна и комплицирана процедура, свързана с издаването на Единно разрешение за пребиваване и работа. Специално внимание заслужават и процедурата за събиране на членовете на семейството на чуждестранния служител в Република България, както и възможните варианти неговият съпруг/съпруга да работи в страната ни.

SPECIFIC FEATURES OF TAXATION IN THE HYPOTHESIS OF USE OF COMPANY CARS

Alexander Stefanov

After more than three years have passed since the introduction of the so-called 'weekend tax', it seems as if it should already be clear how the taxation system for business and personal use should work and there should be no questions.

Is it not time, however, to think about the functional application of the rules laid down and try to find a practical solution to the 'borderline' hypotheses.

In our view, we should not forget that value added tax is an indirect tax and as such should only be charged to the end consumer, however not in cases where a particular asset, whether it is a car, telephone, computer or another asset, is or may be related to the supply of goods or services.

It is especially important to analyse the situations where the merchant provides a service. Very often in today's world a service is a set of a number of elements and the supplier's additional skills or qualities may well be the reason for the competitive advantage in providing the service or for successfully differentiating it from similar services and hence realising sales. This would mean that all the resources spent by the merchant in connection with or on the occasion of closing the transaction are in practice related to the commercial activity and that the right to use a VAT credit should be granted.

Legally, there are no obstacles to such interpretations, but the revenue administration finds it hard to accept the goods/services it calls luxury as eligible elements of the end product subject to taxation. However, the revenue administration is not always right; for example, it could be the case that not only one truck is associated with the business of the company.

When the boundaries between business and per-

СПЕЦИФИКИ НА ДАНЪЧНОТО ОБЛАГАНЕ ПРИ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА СЛУЖЕБНИТЕ АВТОМОБИЛИ

Александър Стефанов

След като изминаха вече повече от три години от въвеждането на т.нар. „данък уикенд“, като че ли е вече ясно как следва да функционира системата на данъчно облагане на служебното и личното ползване и не би следвало да има въпроси.

Дали, обаче, не е време да се замислим относно функционалното приложение на заложените правила и да се опитаме да намерим практично решение за „граничните“ хипотези.

Според нас, все пак не трябва да се забравя, че данъкът върху добавената стойност е косвен данък и като такъв би следвало да се налага само на крайния потребител, но не и в случаи, когато определен актив, независимо дали е автомобил, телефон, компютър или друго има или може да има отношение към доставката на стоки или услуги.

Особено важно е да се направи анализ на ситуациите, когато търговецът предоставя услуга – много често в съвременния свят услугата е комплекс от множество елементи и конкурентното предимство при предоставянето ѝ, респ. за успешното ѝ разграничаване от сходните ѝ и оттам за реализацията на продажба може да се крие в съпътстващите умения или качества на доставчика. Тогава целият изразходван ресурс от търговеца във връзка с или по повод сключването на сделката е на практика свързан с търговската дейност и следва да се предостави право на ползване на данъчен кредит по ЗДДС.

Законово не се намират пречки за подобни тълкувания, но приходната администрация трудно възприема т.нар. от самата нея луксозни стоки/услуги като допустими елементи от крайния продукт, обект на облагане. Затова приходната администрация не винаги е права – напр. не само един товарен автомобил може да е свързан с дейността на фирмата.

Когато границите между служебното и личното често се размиват, причината за притежанието

sonal use are often blurred, the reason for owning a car, yacht, vacation property or for making certain trips, although it may seem personal at a first glance, may actually be to contribute to business development or even have as a direct marketing purpose to 'place' the merchant at a certain level, which means that the use is for business.

We believe that the revenue administration, as well as the law enforcement authorities should reconsider their views, look in depth into each expenditure and accept justifications that go beyond the strictly formal and often restrictive logic. Economic processes often develop much more dynamically than the law can catch up, and often require flexibility and adaptability.

This will have immediate effects: stimulating consumption in the high segment, greater transparency, analytic approach to business, reducing costs and achieving greater efficiency, respectively greater profits and all associated multiplier effects.

In a situation where the dynamic development of some sectors, the growth in the added value of the services provided by these sectors, for example in the field of information technology, gives a positive example, dynamics in other areas should nevertheless be stimulated. This can be achieved through commitment on the part of the administration and understanding the needs of economic actors, and through a long-term vision.

The path to this, whether through legislative changes or simply by providing clear instructions for analysis and interpretation, is through improving the tax environment and protecting the interests of merchants who create added value. Functional and adaptive education in this area could also result in better collection under other tax laws.

It is high time to replace the presumption of taxpayers' culpability with the presumption of encouraging them to increase efficiency, as well as to look for ways to develop the business of merchants, and not to restrict it. The role of the revenue administration is extremely important in these processes, especially for start-ups for which any incentive can make the difference between success and failure.

на един автомобил, яхта, ваканционен имот, за определени пътувания, макар да изглежда на пръв поглед като лична, може да бъде всъщност целяща да допринесе за развитието на бизнеса или дори да има пряка цел маркетинговото „поставяне“ на търговеца на определено ниво, което превръща използването по-скоро в служебно. Считаме, че би следвало приходната администрация, както и правораздавателните органи по този повод да преосмислят вижданията си и да погледнат в дълбочината на всеки разход, приемайки обосновка, извън стриктно формалната и често рестриктивна логика. Икономическите процеси често се развиват много по-динамично отколкото законът може да навакса и често се налага гъвкавост и адаптивност.

Ефектите от това ще бъдат незабавни – стимулиране на потреблението във високия сегмент, по-голяма прозрачност, аналитичност в подхода към бизнеса, намаляване на разходите и постигане на по-голяма ефективност – съответно по-голяма печалба и всички, свързани с нея мултипликационни ефекти.

В ситуацията, в която динамичното развитие на някои сектори, ръста на добавената стойност на предоставяните от тези сектори услуги, например в сферата на информационните технологии, са повод за даване на позитивен пример, трябва все пак да се стимулира динамика и в други области. Това става чрез отдаденост на администрацията и разбиране на нуждите на икономическите участници и с визия за дългосрочност.

Пътят към това минава, дали чрез законодателни промени или просто с ясни инструкции за анализ и тълкуване, през подобряване на данъчната среда и защита на интересите на търговците, които създават добавена стойност. От функционално и адаптивно образование в тази област биха могли да се постигнат и ефекти за по-добро събиране и по другите данъчни закони.

Крайно време е да се замени презумпцията за виновност на данъчно задължените лица с презумпцията за насърчаването им към увеличаване на ефективността и да се търсят пътища за развитие на дейността на търговците, а не за ограничаването ѝ. В тези процеси ролята на приходната администрация е изключително важна, особено при стартиращите предприятия, за които всеки стимул може да направи разликата между успеха и провала.

COMPETITION BETWEEN BALANCING PRODUCTS MAY LEAD TO A DROP IN ELECTRICITY PRICES

Ralitsa Tihova

By the new Commission Regulation (EU) 2017/2195 of 23 November 2017 establishing a guideline on electricity balancing the European Union has introduced rules that currently apply to all market participants. The new legislative framework aims to create a healthy and effective competition on the market based on equitable and transparent conditions for trading in balancing products. The headline target is to decrease balancing costs as an element of the final price of electricity thereby effectively lowering the cost of electricity traded on the electricity exchange.

In order to facilitate electricity trading, the Regulation introduces pan-European platforms on which market participants will exchange balancing product bids from the different commercial operators. Starting this year, it is expected that production and consumption 'aggregators' will be registered whose function is to offer balancing services and products to ESO, which will facilitate the participation of consumers and producers in the balancing market.

In line with the requirements introduced by the European Union, each government, acting through the respective ESO, must begin to apply single imbalance pricing for a certain settlement period, harmonise the way electricity markets handle balancing products and introduce a single set of regulatory requirements for the electricity system. The main task for the Bulgarian energy sector is to develop a well-functioning liberalised market and an environment that is conducive to the application of the Regulation on electricity balancing thereby boosting cross-border trade in balancing products and enhancing transparency and predictability of market demand and supply. Naturally, ensuring compliance with the rules for the conduct of market participants established by the Regulation and with the guidelines for achievement of the targets set must lead to better planning of consumption in

КОНКУРЕНЦИЯ НА БАЛАНСИРАЩИ ПРОДУКТИ – ВЪЗМОЖНОСТ ЗА СПАД НА ЦЕНИТЕ НА ТОК

Ралица Тихова

С новия регламент за балансиране (2017/2195), ЕС въвежда правила за електроенергийното балансиране, които понастоящем са приложими за всички пазарни участници. Целта на новата законодателна рамка е да се създаде здравословна и ефективна конкуренция на пазара при равни и прозрачни условия за търгуване с балансиращи продукти. Водещата цел е да се намалят разходите за балансиране, които са елемент от крайната цена на електроенергията и по този начин да се постигне ефективен спад в цената на електроенергията, която се търгува на борсата.

За да се улесни търговията, регламентът въвежда общоевропейски платформи, на които ще се обменят оферти за балансиращи продукти от търговските участници. От тази година се очаква да бъдат регистрирани и „агрегатори“ на обекти за производство и потребление, чиято функция е да се предоставят балансиращи услуги и продукти на ЕСО, които да облекчат участието на потребители и производители в балансиращия пазар.

В съответствие с въведените от ЕС изисквания държавата в лицето на ЕСО трябва да започне да прилага една единствена цена на небаланс за определен сетълмент период, да хармонизира работата на пазарите на електроенергия с балансиращи продукти и да въведе еднакви условия за осигуряване на резерв за допълнителни услуги, свързани с регулирането на електроенергийната система. Основната задача пред българската енергетиката е развитието на добре функциониращ либерализиран пазар и създаването на благоприятна среда за приложение на регламента за балансиране, което би трябвало да доведе до засилване на трансграничната търговия с балансиращи продукти, както и до предвидимост на пазарното търсене и предлагане. Разбира се спазването на установените от регламента правила за поведение на пазарните участници и насоки за изпълнение на заложените цели трябва

order to avoid extraordinary circumstances in the form of capacity shortage on account of inaccurate initial estimates. From a practical point of view this means that the new balancing platforms should be put into operation very soon and that they will use the existing electricity grid infrastructure, with the ESO being tasked with control functions in respect of the trade in balancing power with neighbouring markets.

да доведе до-добро планиране на потребление-то, така че да не създават форс мажорни условия за недостиг на мощности вследствие на неточно прогнозиране. От практическа гледна точка, това означава, че съвсем скоро трябва да започнат да функционират новите платформи за балансиране, които ще използват съществуващата инфраструктура на електроенергийна мрежа, като контролът по отношение на балансираща енергия със съседни пазарни зони ще е поверен на ESO.

NEW DEVELOPMENTS IN LEGISLATION IN 2019

НОВОСТИ В ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО 2019 г.

1. Law amending and supplementing the Tax Insurance Procedure Code (State Gazette (SG) No 64 of 13 August 2019)

The amendments to the Tax Insurance Code introduce new rules for the mandatory documents to be provided in respect of transfer pricing and the requirements laid down in Council Directive (EU) 2017/1852 of 10 October 2017 on tax dispute resolution mechanisms in the European Union.

The amendments in respect of the documents relating to transfer pricing will enter into force on 1 January 2020 and will apply to transactions conducted between related parties after this date. The law expressly lists the criteria for determining the parties required to produce and maintain transfer pricing documentation. The documents in question include the so-called 'local dossier' to be compiled by each tax payer for whom obligations arise under the new rules and a 'group summary dossier' to be compiled by the tax payers for which obligations arise, when they are part of a multinational group of enterprises. The requirements for the documents in question are expressly stipulated in the law.

The local dossier should be compiled within the time period for filing the corporate tax return (31 March of the year following that to which the return applies) and the summary dossier within 12 months from the date of compiling the local dossier.

1. Закон за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ брой 64 от 13.08.2019 г.)

С промените в ДОПК се въвеждат нови правила за задължителна документация за трансферно ценообразуване, както и изискванията на Директива (ЕС) 2017/1852 на Съвета от 10.10.2017 г. относно механизми за разрешаване на спорове във връзка с данъчно облагане в Европейския съюз.

Промените в частта относно документацията за трансферно ценообразуване влизат в сила от 01.01.2020 г. като се прилагат за сделки, извършени със свързани лица след тази дата. Изрично посочени в закона са критериите за определяне на кръга задължени лица да създават и поддържат документация за трансферно ценообразуване. Документацията включва т.нар. „местно досие“, което се изготвя от всеки задължен по новите правила данъкоплатец, както и „обобщено досие на групата“, което следва да се изготви от задължените данъкоплатци, които са част от мултинационална група предприятия. Законът урежда и изричното съдържание на тази документация.

Местното досие следва да бъде изготвено в срока за подаване на корпоративната данъчна декларация (31 март на годината, следваща тази, за която се отнася), а обобщеното – в срок до 12 месеца след срока за изготвяне на местното досие.

2. Law amending and supplementing the Postal Services Act (SG No 53 of 5 July 2019)

The Law was adopted to implement the legislative initiatives proposed in 2018 in connection with the Government Programme 2017 - 2021 with a view to bringing the legislative framework in line with EU law. The Law envisages major changes that effectively create a brand new legislative framework to ensure the implementation of Regulation (EU) No 2018/644 of the European Parliament and of the Council on cross-border parcel delivery services.

Measures for effective fiscal supervision of the chain from the time of sending a parcel to the time of parcel delivery are introduced through a requirement for postal operators to collect, process and keep personal data about senders of domestic and international outgoing parcels, when the parcel sender pays in cash through postal money transfer.

The provisions laying down the requirements for the general terms and conditions of the contracts concluded with customers have also been supplemented. Obligations have been introduced to incorporate clauses governing the shape, size, weight and packaging of postal parcels; the rights and obligations of the customers and postal operators; the methods of payment; the rights and obligations of the customers and postal operators [sic]; the terms and conditions for acceptance and delivery of postal parcels and postal money transfers; the procedures for compensation and indemnification; dispute settlement procedures, etc.

3. Law amending and supplementing the Bulgarian Identity Documents Act (SG No 58 of 23 July 2019)

The amendments enable holders to receive personally Bulgarian ID documents outside Bulgaria through the use of licensed postal or courier service providers. The amendment aims to facilitate Bulgarian nationals residing abroad by lowering the superfluous administrative burden of obtaining identity documents.

A new procedure for filing applications for replacement of Bulgarian ID documents has been introduced. Identity documents may be obtained solely

2. Закон за изменение и допълнение на Закона за пощенските услуги (ДВ брой 53, от дата 05.07.2019 г.)

Законът е приет в изпълнение на законодателните инициативи за 2018 г. към Правителствената програма 2017-2021, която има за цел да актуализира правната рамка с оглед на европейското законодателство. Законът предвижда съществени промени, за да се създаде напълно нова правна рамка, която да гарантира прилагането на Регламент (ЕС) 2018/644 на Европейския парламент и на Съвета относно трансграничните услуги за доставка на пощенски услуги.

Въвеждат се мерки за ефективен данъчен контрол върху веригата от момента на подаването до доставката на пощенски пратки чрез въвеждане на изискване за пощенските оператори да събират, обработват и съхраняват лични данни за изпращачи на вътрешни и международни изходящи пощенски пратки, когато изпращачът на пратката плаща в брой чрез пощенски паричен превод.

Допълват се и разпоредбите, съдържащи изискванията за общите условия на договорите с потребителите. Въведени са задължения за включване на клаузи относно изискванията за формата, размера, теглото и опаковката на пощенските пратки; права и задължения на потребителите и пощенските оператори; метод на плащане; права и задължения на потребителите и пощенските оператори; условия за приемане и доставка на пощенски пратки и пощенски парични преводи; процедури за обезщетения и обезщетения; процедури за разрешаване на спорове и др.

3. Закон за изменение и допълнение на Закона за българските лични документи (ДВ брой 58, от дата 23.07.2019 г.)

Измененията предоставят възможност за лично получаване на български личен документ извън страната чрез използване на лицензиран доставчик на пощенски или куриерски услуги. Промяната има за цел да облекчи българските граждани в чужбина чрез намаляване на ненужната административна тежест по отношение на документите за самоличност.

Въвежда се нова процедура за подаване на заявления за замяна на български лични документи.

in person after the identity of the recipient is conclusively established and the document sought to be replaced has been returned. The person who filed an application for the issuance of an identity document may appear in person before the diplomatic mission or consular service of the Republic of Bulgaria in another country. Where an applicant applies electronically, their identity will be established after the document has been received. This means that the issuance of Bulgarian ID documents abroad will only require applicants to appear once before the respective consular service - either at the time of lodging an application or at the time of receipt of the identity document issued.

The Law further makes provisions for the issuance of passports valid for 10 years.

4. Law amending and supplementing the Activities Relating to the Provision of Services Act (SG No 45 of 7 June 2019)

The amendments have been introduced with a view to bringing national law in line with Regulation (EU) 2018/302 of the European Parliament and of the Council of 28 February 2018 on addressing unjustified geo-blocking and other forms of discrimination based on customers' nationality, place of residence or place of establishment within the internal market and amending Regulations (EC) No 2006/2004 and (EU) 2017/2394 and Directive 2009/22/EC.

For the purpose of ensuring compliance with the Regulation, a new section setting out anti-discrimination measures has been introduced, which prohibit providers from discriminating clients on different grounds (nationality, place of residence, place of establishment). The same principles also apply to the general terms and conditions of service providers, which may not contain discriminatory clauses based on the abovementioned grounds.

Where the service recipient is a customer, service providers are subject to supervision under the Consumer Protection Act to which amendments have also been introduced. The body competent for ensuring compliance with the Regulation is the Commission for the Protection of Consumers. The Consumer Protection Act further envisages special sanctions for infringements of the anti-discrimination measures.

Получаването на документ ще се извършва лично само след като недвусмислено бъде установена самоличността на получателя и документът, чиято подмяна се иска, бъде върнат. Лично явяване на лицето, подало заявлението за издаване на такъв документ, може да се извърши пред дипломатическото или консулското представителство на Република България в чужбина. За кандидатите по електронен път идентификацията ще се извърши след получаване на документа. Така българските лични документи в чужбина ще бъдат издадени само с едно посещение от кандидата в консулската служба - при подаване или при получаване.

Законът въвежда възможността за издаване на паспорт с 10-годишен срок на валидност.

4. Закон за изменение и допълнение на Закона за дейностите по предоставянето на услуги (ДВ брой 45, от дата 07.06.2019 г.)

Новите изменения привеждат в съответствие националното законодателство с Регламент № 2018/302 на Европейския парламент и Съвета от 28.02.2018 г. за преодоляване на необоснованото блокиране на географски принцип и на други форми на дискриминация въз основа на националността, местопребиваването или мястото на установяване на клиентите в рамките на вътрешния пазар и за изменение на Регламенти (ЕО) № 2006/2004 и (ЕС) № 2017/2394 и Директива № 2009/22/ЕО.

За целите на съответствие с Регламента се въвежда нов раздел с анти-дискриминационни мерки, съгласно които доставчиците на услуги не могат да дискриминират клиентите по различни признаци (националност, пребиваване, място на установяване). Същите принципи се прилагат и по отношение на общите условия на доставчиците на услуги, които не могат да съдържат дискриминационни клаузи, свързани с горепосочените признаци.

В случай че получателят на услугата е потребител, доставчиците на услуги подлежат на контрол по Закона за защита на потребителите, в който също са предвидени изменения, като органът, който е компетентен да следи за спазването на Регламента, е Комисията за защита на потребителите. Предвидени са и специални санкции в Закона за защита на потребителите за неспазване на анти-дискриминационните мерки.

5. Law amending and supplementing the Anti-Money Laundering Act (SG No 42 of 28 May 2019)

The main change introduced is the exclusion from the list of obligated persons in the 'wholesaler' category of manufacturers, when selling their own products.

Prior to the amendments, the Law included in the category of wholesalers (who are also obliged persons) manufacturers of goods, when selling their own goods to other merchants or retailers and to end users. The persons for whom obligations arise by law are to bring their activity in line with the new statutory requirements, for example conduct risk assessments, adopt internal rules, conduct training events for their staff, make checks on their clients in certain cases, maintain records, notify suspected infringements to the competent bodies, etc. Following the amendments manufacturers are no longer required to comply with the requirements in question in the cases set out above. Nevertheless, where a manufacturer trades in goods other than their own, they will not be covered by the new exemption introduced by the amendment to the law.

6. Trade Secrets Protection Act (SG No 28 of 5 April 2019)

This Act transposes the requirements of Directive (EU) 2016/943 of the European Parliament and of the Council of 8 June 2016 on the protection of undisclosed know-how and business information (trade secrets) against their unlawful acquisition, use and disclosure.

The Law defines the term 'trade secret' and lays down the requirements and procedure for protection against unlawful acquisition, use and disclosure of trade secrets provided in judicial proceedings in civil cases.

Trade secret holders may bring an action before the competent civil courts, seeking the ascertainment of the unlawful acquisition, use or disclosure of a trade secret and may bring a lawsuit against the infringing party for damage sustained and loss of earnings. The holder may require a prohibition to be imposed on the production, offering, placing on the market or use of infringing goods, or the importation or export of infringing goods for those purposes.

5. Закон за изменение и допълнение на Закон за мерките срещу изпирането на пари (ДВ брой 42, от дата 28.05.2019 г.)

Основаната промяна, въведена с измененията, се състои в изключване от кръга на задължените лица в категорията „търговец на едро“ на производителите, когато продават произведената от тях продукция.

Преди измененията, законът включваше в понятието търговци на едро (които са задължени лица) производителите на стоки, когато ги продават на други търговци и на крайни потребители. Задължените по закона лица трябва да приведат дейността си в съответствие с неговите изисквания, като например: да изготвят оценки на риска, да приемат вътрешни правила, да провеждат обучения на служителите си, да правят проверки на своите клиентите в някои ситуации, да поддържат архиви, да съобщават на компетентните органи при съмнения за нарушения и др. С тези изменения производителите в гореописаните случаи, вече не са задължени да спазват въпросните задължения. Все пак, ако производителят извършва продажба на други стоки, освен собствената си продукция, няма да бъде обхванат от новото изключение по закона.

6. Закон за защита на търговската тайна (ДВ брой 28, от дата 05.04.2019 г.)

Законът имплементира Директива (ЕС) 2016/943 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 година относно защитата на неразкрити ноу-хау и търговска информация (търговски тайни) срещу тяхното незаконно придобиване, използване и разкриване.

Дефинира се понятието „търговска тайна“, като се уреждат и условията и редът за защита от неправомерно придобиване, използване и разкриване на търговска тайна, осъществявана по съдебен път в производство по граждански дела.

Притежателят на търговска тайна има право да подаде иск пред компетентния граждански съд за установяване на неправомерното придобиване, използване или разкриване на търговската му тайна, като може да предяви и иск срещу нарушителя за претърпени вреди и пропуснати ползи. Притежателят има право да поиска да бъде наложена забрана за производството, предлагането, пускането на пазара или използването на стоките – предмет на нарушение, вноса или износа на тези стоки.

7. Law amending and supplementing the Personal Data Protection Act (SG No 17 of 26 February 2019)

This Act sets out measures for the implementation of Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation).

The amendments envisage general rules and certain specific cases of personal data processing; rules and procedures for exercising the rights of subjects and the obligations of personal data controllers relating to the provision of data to data subjects and the competent bodies. Certain obligations of personal data controllers are also regulated. They are required to introduce internal rules setting out technical and organisational measures to ensure compliance with the General Regulation. The data administrator adopts internal policies and monitors data administration.

Employers, in their capacity of personal data controllers, shall determine time periods for keeping the data of applicants in staff selection and recruitment procedures.

The processing of personal data revealing racial or ethnic origin, political opinions, religious or philosophical beliefs, or trade union membership, and the processing of genetic data, biometric data for the purpose of uniquely identifying a natural person, data concerning health or data concerning a natural person's sex life or sexual orientation shall be allowed where this is strictly necessary, where there are appropriate safeguards for the rights and freedoms of the data subject, and where this is provided for in European Union law or in the legislation of the Republic of Bulgaria.

Data subjects shall have the right to obtain from the controller a confirmation as to whether or not personal data concerning them are being processed, and, where that is the case, access to the personal data and the following information. The data controller shall provide information depending on the procedure used to request information and, where possible, in electronic form.

7. Закон за изменение и допълнение на Закон за защита на личните данни (ДВ брой 17, от дата 26.02.2019 г.)

Законът въвежда изискванията на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и Съвета от 27 април 2016 относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните).

Измененията предвиждат общи правила и специфични случаи на обработка на лични данни; правила и процедури за упражняване на правата на субектите, както и задълженията на администраторите на лични данни, свързани с предоставянето на данни на субектите и на компетентните органи. Уредени са задълженията на администраторите на лични данни. Те трябва да въведат вътрешни процедури за техническите и организационни мерки, които предприемат за съответствие с Общия регламент. Администраторът приема вътрешни политики и проследява обработването на данните.

Всеки работодател, в качеството си на администратор на лични данни, определя срок за съхранение на лични данни на участници в процедури по набиране и подбор на персонала.

Обработването на лични данни, разкриващо расов или етнически произход, политически възгледи, религиозни или философски убеждения, членство в професионални съюзи, обработването на генетични данни, биометрични данни с цел уникално идентифициране на физическото лице, данни, свързани със здравословното състояние или сексуалния живот и сексуалната ориентация на лицето, е разрешено, когато това е абсолютно необходимо, съществуват подходящи гаранции за правата и свободите на субекта на данни и е предвидено в правото на Европейския съюз или в законодателството на Република България.

Субектът на данните има право да получи от администратора потвърждение дали се обработват лични данни, свързани с него, и ако това е така, да получи достъп до данните по ясен и разбираем начин чрез достъпна процедура. Администраторът предоставя информация по реда, по който е поискана, а когато е възможно и по електронен път.

8. Implementing Regulation to the Anti-Money Laundering Act (SG No 3 of 8 January 2019)

The new Regulation introduces sets of mandatory and recommended factors to be taken into account when conducting comprehensive risk assessments. Requirements are stipulated for the adoption of internal rules and mandatory individual risk assessments, which the persons for whom obligations arise under the law must conduct within a period of four months.

The Implementing Regulation further sets out important templates of the following documents: statement of disclosure of the beneficial owner of the legal person or another legal entity to be filed with the Commercial Register; declaration identifying the natural person who is the beneficial owner of the legal person or another legal entity; declaration in respect of persons in the category of prominent political figures; declaration in respect of the origin of funds.

9. Amendments to the Implementing Regulation to the Employment Promotion Act (SG No 3 of 8 January 2019)

The new rules concern the employers applying for grant assistance under employment promotion programmes. The amendments introduce deadlines for conducting assessments to verify the compliance of employers with the requirements for funding programmes and employment and training initiatives. For an employer to be able to benefit from the measures, the information published on the website of the Employment Agency should be checked on a regular basis in respect of the funding available under promotion measures allowing grant agreements to be concluded with employers. Within seven working days from the date of publishing a notice, the employer must submit an application in respect of the vacancies to be considered for the purpose of participation in programmes. Employers from the pool of those who have submitted application are to be selected within a period of three days on the basis of criteria stipulated in the Employment Promotion Act and the Implementing Regulation thereto.

8. Правилник за прилагане на Закона за мерките срещу изпиране на пари (ДВ брой 3, от дата 08.01.2019 г.)

Новата уредба въвежда задължителни и препоръчителни фактори, които следва да се взимат предвид при извършване на комплексна оценка на риска. Предвидени са и изискванията за вътрешните правила и задължителните индивидуални оценки на риска, които задължените по закона лица следва да изготвят в четири месечния период.

С правилника се приемат важни образци на следните документи: декларация за разкриване на действителния собственик на юридическо лице или друго правно образувание, подавана в Търговския регистър; декларация за идентифицирането на физическо лице, което е действителен собственик на юридическо лице или друго правно образувание; декларация за лица, попадащи в категорията видни политически личности; декларация относно произход на средства.

9. Промени в Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на заетостта (ДВ брой 3, от дата 08.01.2019 г.)

Новите правила касаят работодателите, когато кандидатстват за финансиране по програми по Закона за насърчаване на заетостта. Промените въвеждат крайни срокове при извършването на оценка на работодателите за тяхното съответствие по програмите за финансиране и инициативите за заетост и обучение. За да може работодател да се възползва от мерките, е нужно да се следят публикациите на интернет страницата на Агенцията по заетостта относно финансовите средства по насърчителните мерки, за които може да сключват договори с работодатели. В срок 7 работни дни от обявяването работодателят подава заявление за свободните работни места, за които желае да бъде включен в програми. В тридневен срок се извършва подбор измежду работодателите, подали заявления, по критерии, определени в Закона за насърчаване на заетостта и правилника за неговото приложение.

QUESTIONS AND ANSWERS

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ

Is it admissible to uphold a claim to ascertain that a receivable under a bank loan agreement is payable due to accelerated repayment terms only with respect to the matured instalments?

According to Interpretative decision No 8/2017 of 2 April 2019 issued by the General Assembly of the Civil and Commercial Colleges of the Supreme Court of Cassation, it is admissible to uphold a claim brought in accordance with the procedure laid down in Article 422, paragraph 1 of the Code of Civil Procedure (CCP) to ascertain that a receivable under a bank loan agreement is payable due to accelerated repayment terms only with respect to the matured instalments, provided that the accelerated repayment has not been notified to the debtor before the application for issuing an enforcement order on the basis of a document was filed. The subject matter of the case on the declaratory claim pursuant to Article 422, paragraph 1 of the CCP is the receivable based on the document presented - the extract from the ledgers of the bank concerning the receivable that arises from a loan agreement in which the amount and repayment terms of each instalment is determined by the parties at the time of its conclusion. According to the Supreme Justices, the existence of matured instalments is ascertained on the basis of this extract at the date of the formation of the force of *res judicata*.

What is the term of validity of a building permit?

A building permit loses its legal effect where construction has not commenced within three years of its entry into force or where within 5 years of the start of the construction work (and for the constructions of first and second category, for the elements of the technical infrastructure, for national sites, for sites of national importance, and for sites of paramount municipal importance, where 10 years from the start of the construction) the rough construction, including the roof of the buildings, has not been completed. The start of the construction work is certified by a Protocol (form 2) for the opening of a construction site and determining the building line and level of construction. Under the new regulatory framework, an extension of the deadline for starting or the deadline for completion of the construction can be requested only once.

Although the Transitional and Final Provisions of the 2017 Spatial Development Act do not contain explicit regulation, and despite the fact that there are opposing views on the topic, albeit isolated, it

Допустимо ли е предявеният иск за установяване дължимост на вземане по договор за банков кредит поради предсрочна изискуемост да бъде уважен само за вноските с настъпил падеж?

Съгласно ТР № 8/2017 от 02.04.2019 г. на ОСГТК на ВКС е допустимо предявеният иск по реда на чл. 422, ал. 1 от ГПК за установяване дължимост на вземане по договор за банков кредит поради предсрочна изискуемост да бъде уважен само за вноските с настъпил падеж, ако предсрочната изискуемост не е била обявена на длъжника преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение въз основа на документ. Предмет на делото по установителния иск по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК е вземането, основано на представения документ – извлечението от счетоводните книги на банката за вземане, произтичащо от договор за кредит, в който размерът и изискуемостта на всяка вноска са определени от страните при сключването му. Според върховните съдии наличието на падежирили вноски се установява въз основа на това извлечение към датата на формиране на силата на пресъдено нещо

Какъв е срокът на валидност на разрешението за строеж?

Разрешението за строеж губи правното си действие, когато в продължение на три години от влизането му в сила не е започнало строителството, или когато в продължение на 5 години от започване на строителството /а за строежите от първа и втора категория, за елементите от техническата инфраструктура, за националните обекти, за обектите с национално значение и за обектите с първостепенно общинско значение – 10 години от започване на строителството/ не е завършен грубият строеж, включително покривът на сградите. Започването на строителството се удостоверява с Протокол /образец 2/ за откриване на строителна площадка и определяне на строителна линия и ниво на строежа. Удължаване на срока за започване или срока за завършване на строежа по новата уредба може да бъде поискано само веднъж.

Макар в ПЗР на ЗИД на ЗУТ от 2017 г. да не се съдържа изрична регламентация и независимо, че по темата има изразени, макар и изолирани, обратни становища, би следвало да се приеме,

should be acknowledged that the amendment concerning the term of validity of building permits for second category sites shall have immediate effect and shall apply to existing cases of permits valid at the date of change for which the rough construction has not yet been completed.

Is it possible to simultaneously obtain both an order for approval of a detailed development plan and a building permit, thus saving time on administrative procedures?

The Spatial Development Act provides for such a possibility through the institute of the so-called "complex investment initiative project". The complex project consists of two separate parts – a detailed development plan and an investment project. These parts are approved simultaneously with the issuance of the building permit and are communicated to the stakeholders. Thus, instead of pursuing two consecutive procedures, the investor could obtain a building permit in a substantially shorter period of time. However, the complex project also poses certain risks for the investor: if the detailed development plan is appealed and repealed, it may turn out that the investor has incurred in vein the costs of designing and coordinating an investment project that it ultimately cannot use. Moreover, the fees charged for approving the parts of the complex project increased by 30 %.

May foreign nationals who have obtained permits to reside and work in Bulgaria take their families with them?

The foreign nationals who have obtained permits for residence and work in Bulgaria may bring their families with them upon ensuring that certain requirement laid down by law are satisfied. The Foreign Nationals in the Republic of Bulgaria Act and the implementing regulation thereto set out the so-called 'family reunification procedure' upon the successful conclusion of which the family members of the foreign national are granted permits to reside and work in Bulgaria for the period of validity of the permit granted to the foreign national. The procedure has three main stages: (1) issuance of a positive decision on family reunification from the Migration Directorate; (2) issuance of a D-type visa to the family by Bulgaria's embassy in the country of permanent residence of the applicants; and (3) issuance of a permit to reside in Bulgaria to the family members by the Migration Directorate.

че изменението, касаещо срока на валидност на разрешения за строеж на обекти от втора категория, има незабавно действие и се прилага по отношение на заварени случаи на валидни към датата на промяната разрешения, по които грубият строеж все още не е завършен.

Възможно ли е едновременно снабдяване със заповед за одобряване на ПУП и разрешение за строеж, като се спести време от административни процедури?

Законът за устройство на територията урежда такава възможност чрез института на т.нар. „комплексен проект за инвестиционна инициатива“. Комплексният проект съдържа две самостоятелни части – проект за подробен устройствен план и инвестиционен проект. Тези части се одобряват едновременно с издаването на разрешението за строеж и се съобщават на заинтересованите лица. Така, вместо след провеждане на две последователни процедури, инвеститорът би могъл да се снабди с разрешение за строеж в значително съкратен срок. Комплексният проект обаче носи и някои рискове за инвеститора – ако подробният устройствен план бъде обжалван и отменен, може да се окаже, че инвеститорът напразно е направил разходи по изработването и съгласуването на инвестиционен проект, който в крайна сметка не може да използва. Освен това таксите, събирани за одобряване на частите на комплексния проект са увеличени с 30%.

Могат ли чужденци, получили разрешение за работа и пребиваване на територията на Република България, да доведат със себе си своите семейства?

Чужденците, получили разрешение за работа и пребиваване на територията на Република България, могат да доведат със себе си своите семейства при спазване на определени законови изисквания. Законът за чужденците в Република България и Правилникът за неговото прилагане предвиждат т.нар. „процедура за събиране на семейството“, с чието успешно приключване членовете на семейството на чужденеца получават разрешение за пребиваване на територията на Република България за срока на неговото разрешение за пребиваване. Процедурата се състои от три основни етапа: 1) издаване на решение от Дирекция „Миграция“ за събиране на семейството, 2) издаване на Виза „Д“ на членовете на семейството от посолството в държавата, в която е техният постоянен адрес и 3) издаване на разрешение за пребиваване на членовете на семейството от Дирекция „Миграция“.

PENKOV · MARKOV & PARTNERS

INTERNATIONAL LAW FIRM

SINCE 1990

WITH ACCESS TO

100 COUNTRIES

21 000 LAWYERS

160 LAW FIRMS

We are

AT HOME WORLDWIDE

COMMERCIAL & COMPANY LAW

MERGERS & ACQUISITIONS

ADMINISTRATIVE LAW
& PUBLIC PROCUREMENT

TAXATION & LABOR

IT, MEDIA & TELECOMMUNICATIONS

COMPETITION & ANTITRUST

ENERGY & RENEWABLES

LITIGATION & ARBITRATION

BANKING & FINANCE

TRADEMARKS, PATENTS
& LICENSING

GDPR

AML & CYBERSECURITY

Member

LexMundi World Ready

Legal: 500:
"Excellent, comprehensive
and responsive services"

Chambers Europe:
"More western than others"
"One of the best in Bulgaria"
"Excellent - prompt,
efficient and extremely
knowledgeable of the local
environment"

Chambers Global:
"Innovative and practical,
entirely client & business
oriented"

IFLR 1000:
"They are the best
when it comes to advising investors,
they know how the law works..."

Editorial Board

Chairman
Vladimir Penkov
Vice - Chairman
Iskra Stefanova
Translation
SOFITA

Editorial Office

13B, Tintyava Str., Floor 6
1113 Sofia, Bulgaria
Tel (00 359 2) 971 39 35
Fax (00 359 2) 971 11 91
e-mail: lawyers@penkov-markov.eu
www.penkov-markov.eu

Редакционна колегия

Председател
Владимир Пенков
Заместник председател
Искра Стефанова
Превод
П. А. СОФИТА ООД

Адрес на редакцията

ул. "Тинтява" 13Б, етаж. 6
1113 София, България
Тел (02) 971 39 35
Факс (02) 971 11 91
e-mail: lawyers@penkov-markov.eu
www.penkov-markov.eu